

GEODETIKÝ a KARTOGRAFICKÝ

obzor

opzor

Český úřad zeměměřický a katastrální
Úrad geodézie, kartografie a katastra
Slovenskej republiky

11/2016

Praha, listopad 2016
Roč. 62 (104) ● Číslo 11 ● str. 233–252

W
5 S
19.30 G
* 4734 P

[illegible]

Výkaz účtov o bonifikačných plátoch ekologických produktov (BPEK) k 31. decembru 2012					SEZNAM SÚHRADNÉ (B-RTK)		
					Súhradný prvok príjmu do JN		
Číslo bonifikačného účtu	Príjmový účtový základ	Príjmový účtový základ	Príjmový účtový základ	Príjmový účtový základ	Číslo bonifikačného účtu	Kód výsledku	Príjmový účtový základ
1701	1701.01	1701.01	1701.01	1701.01	1701.01	1701.01	1701.01
1702	1702.01	1702.01	1702.01	1702.01	1702.01	1702.01	1702.01
1703	1703.01	1703.01	1703.01	1703.01	1703.01	1703.01	1703.01
1704	1704.01	1704.01	1704.01	1704.01	1704.01	1704.01	1704.01
1705	1705.01	1705.01	1705.01	1705.01	1705.01	1705.01	1705.01
1706	1706.01	1706.01	1706.01	1706.01	1706.01	1706.01	1706.01
1707	1707.01	1707.01	1707.01	1707.01	1707.01	1707.01	1707.01
1708	1708.01	1708.01	1708.01	1708.01	1708.01	1708.01	1708.01
1709	1709.01	1709.01	1709.01	1709.01	1709.01	1709.01	1709.01
1710	1710.01	1710.01	1710.01	1710.01	1710.01	1710.01	1710.01
1711	1711.01	1711.01	1711.01	1711.01	1711.01	1711.01	1711.01
1712	1712.01	1712.01	1712.01	1712.01	1712.01	1712.01	1712.01
1713	1713.01	1713.01	1713.01	1713.01	1713.01	1713.01	1713.01
1714	1714.01	1714.01	1714.01	1714.01	1714.01	1714.01	1714.01
1715	1715.01	1715.01	1715.01	1715.01	1715.01	1715.01	1715.01
1716	1716.01	1716.01	1716.01	1716.01	1716.01	1716.01	1716.01
1717	1717.01	1717.01	1717.01	1717.01	1717.01	1717.01	1717.01
1718	1718.01	1718.01	1718.01	1718.01	1718.01	1718.01	1718.01
1719	1719.01	1719.01	1719.01	1719.01	1719.01	1719.01	1719.01
1720	1720.01	1720.01	1720.01	1720.01	1720.01	1720.01	1720.01
1721	1721.01	1721.01	1721.01	1721.01	1721.01	1721.01	1721.01
1722	1722.01	1722.01	1722.01	1722.01	1722.01	1722.01	1722.01
1723	1723.01	1723.01	1723.01	1723.01	1723.01	1723.01	1723.01
1724	1724.01	1724.01	1724.01	1724.01	1724.01	1724.01	1724.01
1725	1725.01	1725.01	1725.01	1725.01	1725.01	1725.01	1725.01
1726	1726.01	1726.01	1726.01	1726.01	1726.01	1726.01	1726.01
1727	1727.01	1727.01	1727.01	1727.01	1727.01	1727.01	1727.01
1728	1728.01	1728.01	1728.01	1728.01	1728.01	1728.01	1728.01
1729	1729.01	1729.01	1729.01	1729.01	1729.01	1729.01	1729.01
1730	1730.01	1730.01	1730.01	1730.01	1730.01	1730.01	1730.01
1731	1731.01	1731.01	1731.01	1731.01	1731.01	1731.01	1731.01
1732	1732.01	1732.01	1732.01	1732.01	1732.01	1732.01	1732.01
1733	1733.01	1733.01	1733.01	1733.01	1733.01	1733.01	1733.01
1734	1734.01	1734.01	1734.01	1734.01	1734.01	1734.01	1734.01
1735	1735.01	1735.01	1735.01	1735.01	1735.01	1735.01	1735.01
1736	1736.01	1736.01	1736.01	1736.01	1736.01	1736.01	1736.01
1737	1737.01	1737.01	1737.01	1737.01	1737.01	1737.01	1737.01
1738	1738.01	1738.01	1738.01	1738.01	1738.01	1738.01	1738.01
1739	1739.01	1739.01	1739.01	1739.01	1739.01	1739.01	1739.01
1740	1740.01	1740.01	1740.01	1740.01	1740.01	1740.01	1740.01
1741	1741.01	1741.01	1741.01	1741.01	1741.01	1741.01	1741.01
1742	1742.01	1742.01	1742.01	1742.01	1742.01	1742.01	1742.01
1743	1743.01	1743.01	1743.01	1743.01	1743.01	1743.01	1743.01
1744	1744.01	1744.01	1744.01	1744.01	1744.01	1744.01	1744.01
1745	1745.01	1745.01	1745.01	1745.01	1745.01	1745.01	1745.01
1746	1746.01	1746.01	1746.01	1746.01	1746.01	1746.01	1746.01
1747	1747.01	1747.01	1747.01	1747.01	1747.01	1747.01	1747.01
1748	1748.01	1748.01	1748.01	1748.01	1748.01	1748.01	1748.01
1749	1749.01	1749.01	1749.01	1749.01	1749.01	1749.01	1749.01
1750	1750.01	1750.01	1750.01	1750.01	1750.01	1750.01	1750.01
1751	1751.01	1751.01	1751.01	1751.01	1751.01	1751.01	1751.01
1752	1752.01	1752.01	1752.01	1752.01	1752.01	1752.01	1752.01
1753	1753.01	1753.01	1753.01	1753.01	1753.01	1753.01	1753.01
1754	1754.01	1754.01	1754.01	1754.01	1754.01	1754.01	1754.01
1755	1755.01	1755.01	1755.01	1755.01	1755.01	1755.01	1755.01
1756	1756.01	1756.01	1756.01	1756.01	1756.01	1756.01	1756.01
1757	1757.01	1757.01	1757.01	1757.01	1757.01	1757.01	1757.01
1758	1758.01	1758.01	1758.01	1758.01	1758.01	1758.01	1758.01
1759	1759.01	1759.01	1759.01	1759.01	1759.01	1759.01	1759.01
1760	1760.01	1760.01	1760.01	1760.01	1760.01	1760.01	1760.01
1761	1761.01	1761.01	1761.01	1761.01	1761.01	1761.01	1761.01
1762	1762.01	1762.01	1762.01	1762.01	1762.01	1762.01	1762.01
1763	1763.01	1763.01	1763.01	1763.01	1763.01	1763.01	1763.01
1764	1764.01	1764.01	1764.01	1764.01	1764.01	1764.01	1764.01
1765	1765.01	1765.01	1765.01	1765.01	1765.01	1765.01	1765.01
1766	1766.01	1766.01	1766.01	1766.01	1766.01	1766.01	1766.01
1767	1767.01	1767.01	1767.01	1767.01	1767.01	1767.01	1767.01
1768	1768.01	1768.01	1768.01	1768.01	1768.01	1768.01	1768.01
1769	1769.01	1769.01	1769.01	1769.01	1769.01	1769.01	1769.01
1770	1770.01	1770.01	1770.01	1770.01	1770.01	1770.01	1770.01
1771	1771.01	1771.01	1771.01	1771.01	1771.01	1771.01	1771.01
1772	1772.01	1772.01	1772.01	1772.01	1772.01	1772.01	1772.01
1773	1773.01	1773.01	1773.01	1773.01	1773.01	1773.01	1773.01
1774	1774.01	1774.01	1774.01	1774.01	1774.01	1774.01	1774.01
1775	1775.01	1775.01	1775.01	1775.01	1775.01	1775.01	1775.01
1776	1776.01	1776.01	1776.01	1776.01	1776.01	1776.01	1776.01
1777	1777.01	1777.01	1777.01	1777.01	1777.01	1777.01	1777.01
1778	1778.01	1778.01	1778.01	1778.01	1778.01	1778.01	1778.01
1779	1779.01	1779.01	1779.01	1779.01	1779.01	1779.01	1779.01
1780	1780.01	1780.01	1780.01	1780.01	1780.01	1780.01	1780.01
1781	1781.01	1781.01	1781.01	1781.01	1781.01	1781.01	1781.01
1782	1782.01	1782.01	1782.01	1782.01	1782.01	1782.01	1782.01
1783	1783.01	1783.01	1783.01	1783.01	1783.01	1783.01	1783.01
1784	1784.01	1784.01	1784.01	1784.01	1784.01	1784.01	1784.01
1785	1785.01	1785.01	1785.01	1785.01	1785.01	1785.01	1785.01
1786	1786.01	1786.01	1786.01	1786.01	1786.01	1786.01	1786.01
1787	1787.01	1787.01	1787.01	1787.01	1787.01	1787.01	1787.01
1788	1788.01	1788.01	1788.01	1788.01	1788.01	1788.01	1788.01
1789	1789.01	1789.01	1789.01	1789.01	1789.01	1789.01	1789.01
1790	1790.01	1790.01	1790.01	1790.01	1790.01	1790.01	1790.01
1791	1791.01	1791.01	1791.01	1791.01	1791.01	1791.01	1791.01
1792	1792.01	1792.01	1792.01	1792.01	1792.01	1792.01	1792.01
1793	1793.01	1793.01	1793.01	1793.01	1793.01	1793.01	1793.01
1794	1794.01	1794.01	1794.01	1794.01	1794.01	1794.01	1794.01
1795	1795.01	1795.01	1795.01	1795.01	1795.01	1795.01	1795.01
1796	1796.01	1796.01	1796.01	1796.01	1796.01	1796.01	1796.01
1797	1797.01	1797.01	1797.01	1797.01	1797.01	1797.01	1797.01
1798	1798.01	1798.01	1798.01	1798.01	1798.01	1798.01	1798.01
1799	1799.01	1799.01	1799.01	1799.01	1799.01	1799.01	1799.01
1800	1800.01	1800.01	1800.01	1800.01	1800.01	1800.01	1800.01

[illegible]

Webová služba byla spuštěna v srpnu 2015 a umožňuje napojení informačních systémů jednotlivých uživatelů na programové rozhraní pro přístup k datům KN.

- ▶ Volání webové služby je zpřístupněno nastavením *speciálních rolí* v zákaznickém účtu DP. Tyto účty zřizuje poskytovatel služby Český úřad zeměměřický a katastrální na základě podané *žádosti*.
- ▶ Slouží k výdeji a příjmu dat.
Výdej dat je určen pro vyhotovitele a ověřovatele GP. Službou získáte podklady pro vyhotovení GP, řízení Podklady pro měření (PM) se založí automatizovaně.
Příjem dat je určen pouze pro ověřovatele GP. Službou zašlete žádost k potvrzení GP v elektronické podobě založením Pomocného řízení (ZPG).
- ▶ Poskytování těchto služeb je *bezúplatné*.

*Podrobnější informace o nové webové službě pro vyhotovitele a ověřovatele
geometrických plánů a její popis získáte*

ZDE

KONTAKT

Adresa: Pod sídlištěm 1800/9, Kobylisy, 182 11 Praha 8, Telefon: +420 284 041 111, Fax: +420 284 041 204
Podatelna úřadu: cuzk@cuzk.cz, Internet: <http://www.cuzk.cz>, ID datové schránky: uuaaatg

Obsah

Ing. Radek Augustýn
**ODPOVIM – Odpovídač polohových informací
o melioracích** 233

Mgr. Marek Kostolanský
**Niektoré vybrané problémy v súvislosti so zria-
ďovaním vecných bremien a ich zápis v katas-
tri nehnuteľností** 238

Z ČINNOSTI ORGÁNŮ A ORGANIZACÍ 245

Z MEDZINÁRODNÝCH STYKOV 246

SPRÁVY ZO ŠKÔL 251

OSOBNÍ ZPRÁVY 252

ODPOVIM – Odpovídač polohových informací o melioracích

Ing. Radek Augustýn,
Výzkumný ústav geodetický, topografický
a kartografický, v. v. i., Zdíby

Abstrakt

Výzkumný ústav geodetický, topografický a kartografický, v. v. i. jako další účastník řeší v rámci úkolu programu EPSILON projektu TH1030216 „Využití digitálních technologií zpracování archivních leteckých měřických snímků pro skutečné zaměření staveb odvodnění v systému S-JTSK“ tvorbu webovského predikčního programu určeného k zodpovězení dotazů o existenci vhodných archivních leteckých měřických snímků a pravděpodobnosti interpretovatelnosti drenážních systémů na nich zachycených.

ODPOVIM – Search Engine of Positional Information about the Drainage

Abstract

Research Institute of Geodesy, Topography and Cartography, v. v. i. as another participant resolves in the task program EPSILON project TH1030216 „Utilizing Digital Technologies of Elaboration of Archive Aerial Photographs for Factual Surveying of Drainage Systems in S-JTSK Datum“ creation of web-based prediction program designed to answer questions about the existence of appropriate archival aerial photographs and probability of interpretability of drainage systems captured in them.

Keywords: Military Geographic and Hydrometeorology Office Dobruška, drainage system, ČÚZK Geoportal, database of aerial photos

1. Úvod

Článek je druhým ze tří, které se zabývají problematikou využití archivních leteckých měřických snímků ve prospěch určení polohy drenážních systémů. Projekt „Využití digitálních technologií zpracování archivních leteckých měřických snímků pro skutečné zaměření staveb odvodnění v systému S-JTSK“ začal v březnu roku 2015 a bude ukončen v prosinci roku 2018. Cílem projektu je vytvoření nové polohové správné dokumentace drenážního systému z archivních a současných leteckých snímků, resp. z nich vytvořených ortofotomap. Znalost reálné polohy drenážního systému v terénu s maximální přesností, kterou lze v současné době z archivních leteckých a současných snímků exaktními matematickými a fotogrammetrickými postupy obdržet, je jedním z podkladů pro evidenci systémů odvodnění, srovnatelnou s ostatními inženýrskými sítěmi, které je nezbytné při projektování i vlastní činnosti v terénu respektovat a zohlednit. Znalost správné polohy drenážního systému je i základní informací pro vklad bře-

mene do katastru, a to jak břemene služebnosti, tak břemene věcného ve smyslu nového katastrálního zákona [1] a Občanského zákoníku [2].

2. Aplikace ODPOVIM

Cílem a hlavním přínosem vývoje aplikace je efektivní výběr historických leteckých měřických snímků potenciálně vhodných k identifikaci skutečného průběhu meliorací na území České republiky (ČR). Idea řešení není složitá. Pokud existují archivní letecké měřické snímky (ALMS), které nalezneme v daném prostoru, snímekované v období několika let po vybudování příslušné meliorace, jsou pravděpodobně výsledky melioračních prací na těchto snímcích interpretovatelné. Celá aplikace je vyvinuta jako třívrstvá webová aplikace s využitím dostupných webových služeb.

Prostory jednotlivých obvodů meliorací jsou dostupné, a ke stažení, jako databáze umístěná na portálu Minister-

stva zemědělství eAGRI [3] v digitálním tvaru nebo jako náhledy formátu pdf. Po stažení dat z portálu eAGRI vznikne databáze s názvem Pulec-farmář (PF), v které jsou rozlišeny jednotlivé meliorační obvody včetně jejich vektorového vyjádření. Dalšími informacemi této databáze jsou údaje o roku ukončení výstavby drenážního systému, číslo mapy 1 : 10 000, na které je meliorační obvod díla zakreslen a řada dalších informací. Za účelem jednodušší manipulace s datovým obsahem byla databáze načtena do geoprostorové databáze PostGIS. Klíčovým sloupcem jednotlivých položek je rok_vyst, ve kterém je uložen rok ukončení výstavby příslušného prvku, **obr. 1**.

Jednotlivé prostory byly poměrně přímočarým způsobem publikovány jako služba Web Feature Service (WFS) [4] pomocí služby MapServer [5] do vrstvy publikační. Vzhledem k předpokládanému využití v tenkém klientu webového prohlížeče, byla služba konfigurována tak, aby bylo možno data načítat ve standardním formátu GeoJSON [6], **obr. 2**.

Následně bylo možné poměrně snadným způsobem spojit vrstvy PF s webovými službami Základních map ČR a ortofota z leteckých měřických snímků, dostupných na portálu Českého řádu zeměměřického a katastrálního [7]. Takto sestavená účelová webová aplikace v prezentační vrstvě byla doplněna o základní ovládací prvky pro volbu pozadí, viditelnosti vrstev PF a pohyb po mapě, **obr. 3**.

Dalším zdrojem informací je portál o dostupných leteckých snímcích [8], který pracuje se čtvrtletně aktualizovanou databází metainformací o leteckých snímcích včetně pokrytí území snímkem, **obr. 4**.

Funkcionalita webových služeb v pozadí sice není dostupná v některém z běžných formátů webových služeb (zde by asi bylo na místě použít Web Processing Service – WPS – [9]), nicméně potřebné informace je poměrně jednoduše využít i ve stávajícím stavu. Uživatelé je funkcionalita webové služby v pozadí skryta, avšak vnitřně poskytuje informace potřebné k vykreslení plochy pokrytí snímkem, **obr. 5**.

Attribute table - zv010 :: Features total: 84307, filtered: 84307, selected: 131

	ogc_fid	kod_okr	okr_c_stav	rok_vyst	okr_c_stav	kapac_cell	kapac_dilk	arch_c	feature	zdroj_dat	st_presn	c_ml	pozn
0	9791	3302	0162	1986	0	56.000	0.000	NULL	ZV010	10 A		32-24-07	NULL
1	9792	3302	0162	1986	0	56.000	0.000	NULL	ZV010	10 A		32-24-07	NULL
2	9793	3302	0159	1962	0	107.500	0.000	NULL	ZV010	10 A		32-24-07	NULL
3	9794	3302	0159	1962	0	107.500	0.000	NULL	ZV010	10 A		32-24-07	NULL
4	9795	3302	0161	1975	0	11.600	0.000	NULL	ZV010	10 A		32-24-07	NULL
5	9796	3302	0161	1975	0	11.600	0.000	NULL	ZV010	10 A		32-24-07	NULL
6	9797	3302	0161	1975	0	11.600	0.000	NULL	ZV010	10 A		32-24-07	NULL
7	9798	3302	0161	1975	0	11.600	0.000	NULL	ZV010	10 A		32-24-07	NULL
8	9799	3302	0252	1991	0	98.000	0.000	NULL	ZV010	10 A		32-24-07	NULL
9	9800	3302	0252	1991	0	98.000	0.000	NULL	ZV010	10 A		32-24-07	NULL
10	9801	3302	0252	1991	0	98.000	0.000	NULL	ZV010	10 A		32-24-07	NULL
11	9802	3302	0252	1991	0	98.000	0.000	NULL	ZV010	10 A		32-24-07	NULL
12	9849	3302	0014	1974	0	28.000	0.000	NULL	ZV010	10 A		32-24-09	NULL

Show All Features.

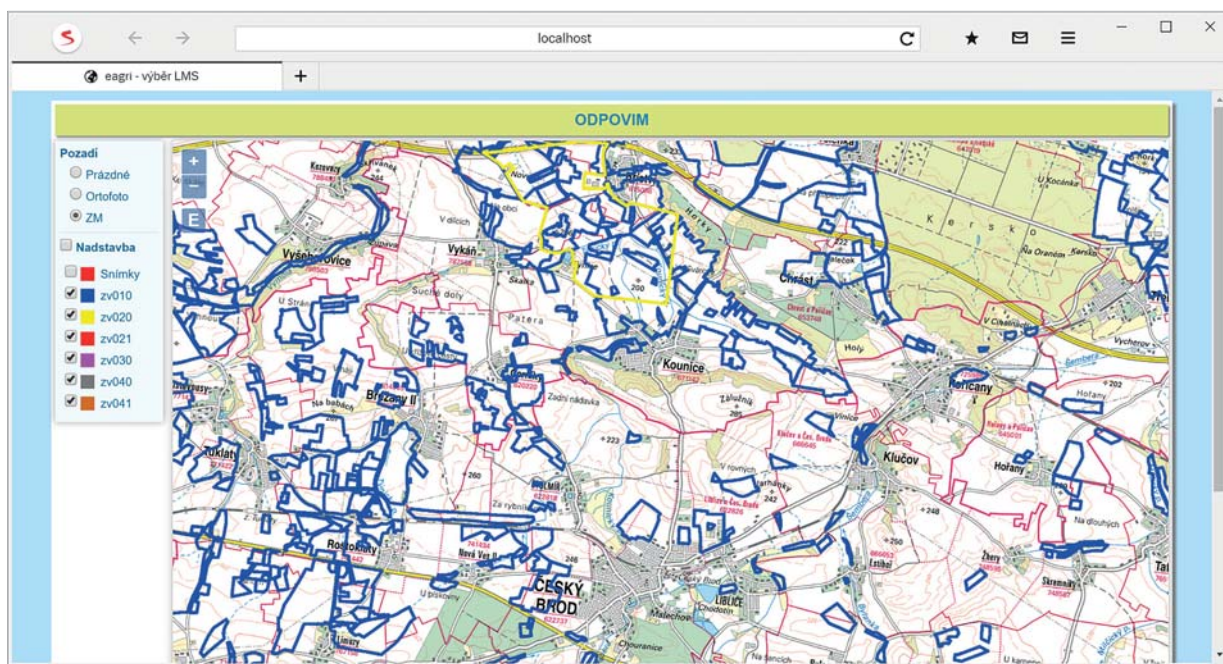
Obr. 1 Dostupné informace o prvcích databáze Pulec-farmář

```

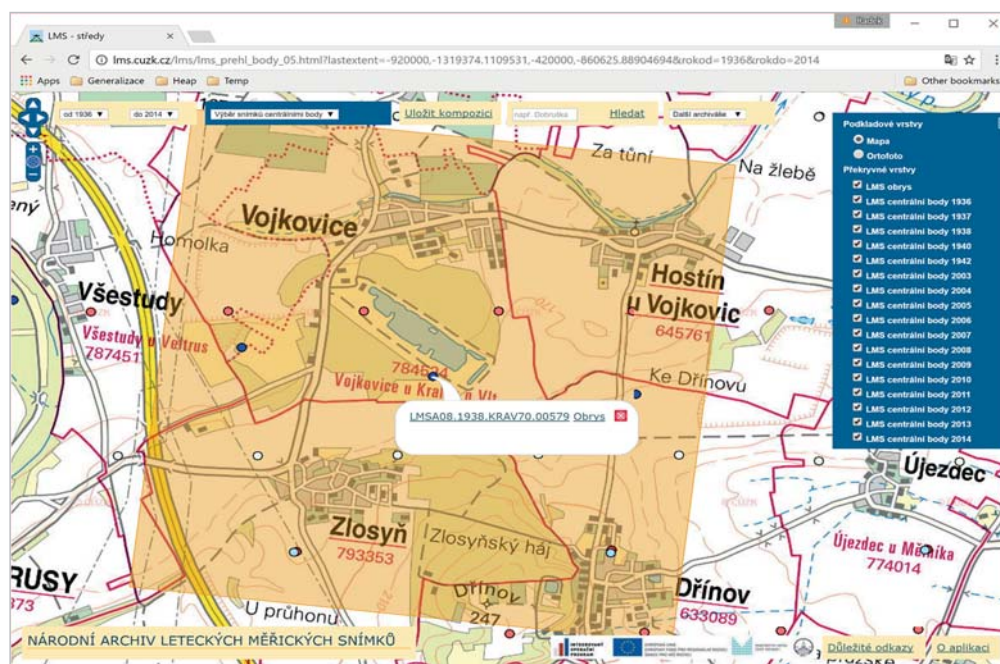
LAYER
  NAME "zv041"
  METADATA
    "wfs_title" "zv041"
    "wfs_srs" "EPSG:5514"
    "gml_include_items" "all"
    "gml_featureid" "ID"
    "wfs_enable_request" "*"
    "wfs_getfeature_formatlist" "application/json"
  END
  TYPE POLYGON
  STATUS ON
  CONNECTIONTYPE POSTGIS
  CONNECTION "host=localhost dbname=lms user=postgres password=postgres port=5432"
  DATA "wkb_geometry from zv041"
  PROJECTION
    "init=epsg:5514"
  END
  CLASS
    NAME 'zv041'
    STYLE
      COLOR 255 128 128
      OUTLINECOLOR 96 96 96
    END
  END
END

```

Obr. 2 Příklad nastavení publikace vrstvy zv041 službou WFS ve formátu GeoJSON

Obr. 3 Vrstvy PF zobrazené nad pozadím z mapového portálu ČÚZK

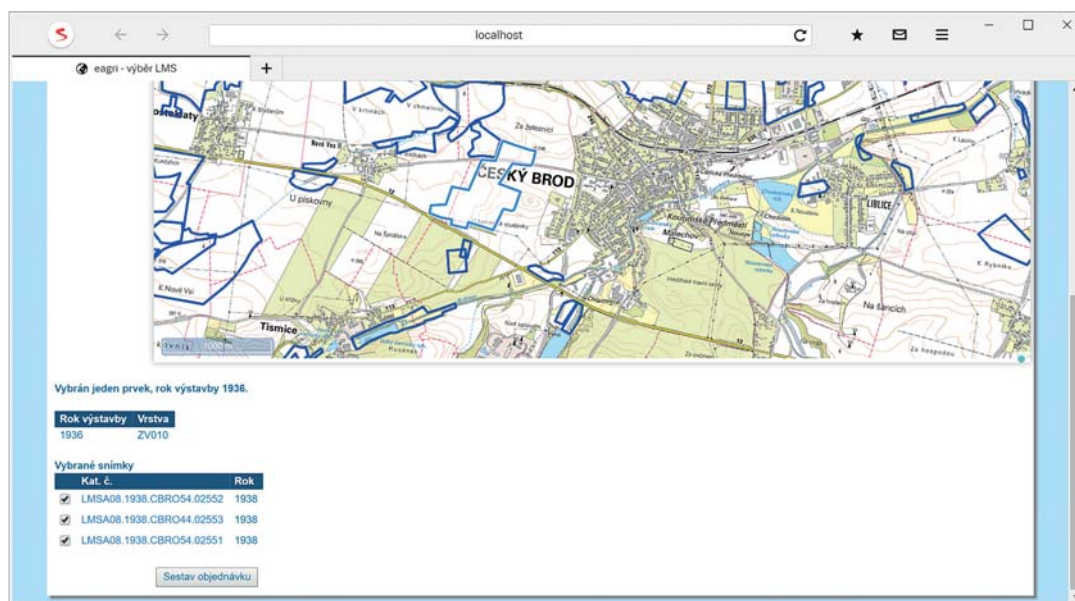
Obr. 4 Informace o leteckém snímku na portálu ČÚZK

http://lms.cuzk.cz/lms/lms_query_obrys_05.php?coordinates=-760428.14960629%20-1013993.6902418&dist=1000&rokod=1936&rokdo=2014
 &LMSD24.2011.LIBO46.01138&-761379.785&-1013731.247&MULTIPOLYGON(((-760172.31407767 -1011769.9631068,-
 760190.434951456 -1015507.04320388,-762602.150970874 -1015517.18495146,-762633.87815534 -1011767.84514563,-
 760172.31407767 -1011769.9631068)))
 &LMSD24.2013.LIBO46.01427&-760649.344&-1013745.224&...
 &LMSA24.2008.LIBO46.00155&-760429.991&-1013995.502&...
 &LMSA24.2005.LIBO46.00745&-760441.506&-1013979.332&...
 &LMSD24.2013.LIBO36.01428&-759719.575&-1013748.671&...
 &LMSD24.2011.LIBO46.01137&-760413.204&-1013729.051&...
 &LMSA24.2008.LIBO46.00297&-760427.869&-1013998.015&...

Obr. 5 Příklad online dostupných informací o snímcích z požadovaného prostoru

Zobrazení příslušných leteckých snímků, jejich výběr dle roku snímkování a dopočtení snímků nutných pro triangulaci již byla jen otázkou rozšíření aplikace, **obr. 6**. Pro vybrané letecké snímky je dále automaticky sestavena objed-

návka ALMS (s možností ručního doplnění o další snímky), která obsahuje všechny náležitosti standardní objednávky ALMS u Vojenského geografického a hydrometeorologického úřadu v Dobrušce, **obr. 7**.

Obr. 6 Dostupné snímky pro vybrané prvky PF

Objednávka leteckých snímků

Kontaktní údaje objednatele

Jméno
Příjmení
Telefon
E-mail
Ulice a číslo
PSČ
Název banky
Číslo účtu

☐ Dodací adresa pro předání dat je shodná s adresou objednatele
☒ Dodací adresa je jiná

Název organizace
Kontaktní osoba
Ulice a číslo
PSČ

Poznámka

Pro vlastní potřebu ☐ Účel užití dat ☐

Způsob předání
 stahem ze serveru (pro data do velikosti 500 MB) (+ 0,- Kč) ▼

Způsob platby
 platební kartou jen do výše 10 000,- Kč. Za platební styk bankou účtován poplatek úměrný výši platby za produkty ▼

Rozsah požadavku, předmět smlouvy

Letecké snímky

Kat. č.	Rok
LMSA08.1938.CBRO54.02552	1938
LMSA08.1938.CBRO44.02553	1938
LMSA08.1938.CBRO54.02551	1938

Poznámky k vypočtené ceně:
 1. Zeměměřický úřad není plátcem DPH.
 2. Konečná cena se od vypočtené ceny může lišit. Ceny a přírůžky naleznete v [Ceníku ZU](#).

Obr. 7 Vygenerovaná objednávka leteckých snímků

3. Závěry

Vytvořená aplikace výrazným způsobem zvyšuje efektivitu výběru potenciálních leteckých snímků určených ke zjištění skutečného průběhu meliorací.

- [4] [Http://www.opengeospatial.org/standards/wfs.](http://www.opengeospatial.org/standards/wfs)
- [5] [Http://mapserver.org/ogc/wfs_server.html.](http://mapserver.org/ogc/wfs_server.html)
- [6] [Http://geojson.org/.](http://geojson.org/)
- [7] [Http://geoportal.cuzk.cz/.](http://geoportal.cuzk.cz/)
- [8] [Http://lms.cuzk.cz/lms/.](http://lms.cuzk.cz/lms/)
- [9] [Http://www.opengeospatial.org/standards/wps.](http://www.opengeospatial.org/standards/wps)

LITERATURA:

- [1] Zákon č. 256 /2013 Sb., o katastru nemovitostí v aktuálním znění.
- [2] Zákon č. 89 /2012 Sb., občanský zákoník, v aktuálním znění.
- [3] [Http://eagri.cz/public/web/mze/.](http://eagri.cz/public/web/mze/)

Do redakce došlo: 23. 10. 2016

Lektoroval:
Plk. Ing. Jan Marša,
VGHMÚř Dobruška

www.ntm.cz

Symposium je polytematické, sleduje události z geodézie, kartografie, fotogrammetrie a katastru, které přispívají k doplňování zeměměřické historie. Pozornost je věnována osobnostem, významným dílům a sbírkám přístrojů a map. Vybrané příspěvky budou publikovány.

XXXVII. SYMPOZIUM Z DĚJIN GEODÉZIE A KARTOGRAFIE

**pořádá Národní technické muzeum
ve středu 30. listopadu 2016 od 9 hodin**

Účastnický poplatek 50 Kč, studenti, senioři a přednášející mají účast zdarma.
Národní technické muzeum, Kostelní 42, 170 78, Praha 7.

PROGRAM:

9:00 Zahájení sympozia

Předseda PhDr. Mgr. Eva NOVOTNÁ (Přírodovědecká fakulta UK, Praha)

9:05 Digitalizace obsahu Stichovy celní mapy Čech (1676)
Dušan ADAM

9:20 Tiskové matrice z kartografické pozůstalosti Johanna Christopha Müllera a odvozenin z jeho map
Zdeněk STACHOŇ, Josef CHRÁST

9:35 Kartografické zajímavosti v díle Julesa Vernea
Jiří MARTÍNEK

9:50 Historie a současnost mapových děl jeskyní Býčí skály
Radim KRATOCHVÍL

10:05 Vojenské mapy a jejich nekartografické využití
Peter MACKOVČIN, Egon SCHUBERT

10:20 Diskuse

10:30 Přestávka

Předseda Mgr. Dušan ADAM, Ph.D. (VÚKOZ, v. v. i., Brno)

10:50 Crigingerovy mapy Čech v Mapové sbírce PíF UK
Eva NOVOTNÁ

11:05 Kartograf Stanislav Vorel
Antonín ŠVEJDA

11:20 Osobnost v oblasti kartografie – Erhart Srnka
Bohuslav HALTMAR, Marian RYBANSKÝ

11:35 Český a rakouský matematik a zeměměřič Jan Holfeld
Alexandr DRBAL

11:50 Diskuse

12:00 Přestávka na oběd

Předseda Ing. Eva VACKOVÁ (Fakulta stavební VUT, Brno)

13:30 O české zeměměřické terminologii
Pavel HÁNEK, Pavel HÁNEK jr.

13:45 Zemský měřič František Xaver Preitsch a jeho činnost na panství Rychmburk ve východních Čechách
Michal SEVERA

14:00 Historický vývoj zeměměřických činností ve veřejném zájmu a státních orgánů v civilní sféře
Jiří ŠÍMA

14:15 Bod Struveho oblouku jako jediná památka UNESCO na území Moldavska
Tomáš ZADRAŽIL

14:30 Trigonometrické body I. řádu JTSK v zahraničí
Pavel TARABA

14:45 Diskuse

14:55 Přestávka

Předseda Ing. Pavel HÁNEK, Ph.D. (VÚGTK, v. v. i., Ždiby)

15:15 Vybrané mapy ze sbírek ÚAZK a jejich výročí v roce 2016
Tomáš GRIM

15:30 Archiválie na Geoportálu ČÚZK
Petr DVOŘÁČEK

15:45 Chartae-antiquae.cz je víc než jen virtuální mapová sbírka
Milan TALICH

16:00 Webový portál věnovaný kartografovi Jaromíru Jankovi
Lada FENCLOVÁ

16:15 Diskuse

16:25 Konec sympozia

Niektoré vybrané problémy v súvislosti so zriaďovaním vecných bremien a ich zápis v katastri nehnuteľností

Mgr. Marek Kostolanský,
Katastrálny odbor
Okresného úradu Bratislava

Abstrakt

Vybrané neštandardné zmluvy, na základe ktorých dochádza k zriaďovaniu vecných bremien a k ich zápisu v katastri nehnuteľností. Konkrétne ide o vznik vecných bremien pôsobiacich „in rem“ a týkajúcich sa nehnuteľností, ktoré nie sú evidované v katastri nehnuteľností, ďalej o vznik vecných bremien pôsobiacich „in rem“ a zriaďovaných na základe zmluvy, v ktorej je povinný a oprávnený ten istý subjekt a o vznik vecných bremien pôsobiacich „in personam“ v prospech podielového spoluvlastníka zaťaženej nehnuteľnosti.

Some Selected Issues Concerning the Establishment of Easements and their Registration to the Real Estate Cadastre

Abstract

Some non-standard contracts based on which the easements are established and registered into real estate cadastre. Specifically, the formation of easements acting „in rem“ and related to properties that are not registered in the real estate cadastre, the formation of easements acting „in rem“ and established under contract in which the obliged and entitled is the same entity and the formation of easements acting „in personam“ in favour of the co-owner of burdened property.

Keywords: contract, „in rem“, „in personam“, civil engineering works, entry of right, ownership document

1. Úvod

Keďže inštitút vecných bremien predstavuje veľmi širokú tému, v tomto článku sa snažíme sústrediť len na niektoré vybrané problematické alebo „neštandardné“ zmluvy, na základe ktorých dochádza k zriadeniu vecných bremien a následne k podaniu návrhov na vklad, o ktorých musia rozhodovať príslušné okresné úrady, katastrálne odbory. Prvá časť príspevku sa zaoberá vecnými bremenami, ktoré pôsobia na strane oprávneného „in rem“, a ktoré sa týkajú nehnuteľností nezapisovaných v katastri nehnuteľností (kataster), bez ohľadu na to, či sa jedná o nehnuteľnosti oprávnené z vecného bremena alebo o nehnuteľnosti zaťažené vecným bremenom. Druhá časť príspevku sa týka vecných bremien, ktoré majú taktiež pôsobiť na strane oprávneného „in rem“, a ktoré majú vzniknúť na základe právneho úkonu (zmluvy, dohody), pričom v čase uzavretia takéhoto právneho úkonu ako aj v čase rozhodovania o návrhu na vklad je oprávnený aj povinný z vecného bremena ten istý subjekt. Zároveň v tejto časti sú uvedené dôvody, ktoré vedú účastníkov k uzatváraniu takýchto druhov právnych úkonov a podávaniu návrhov na vklad do katastra ako aj praktické príklady. Tretia časť príspevku sa zaoberá možnosťou zriadenia vecného bremena pôsobiaceho na strane oprávneného „in personam“ v prospech podielového spoluvlastníka zaťaženej nehnuteľnosti a zároveň odkazuje na judikatúru slovenských a českých súdov.

Cieľom článku je poukázať na argumenty, ktoré podporujú zápis vyššie uvedených vecných bremien, ako aj argumenty, ktoré zápis takýchto typov vecných bremien vyvracajú. V aplikačnej praxi uvedené problémy vznikajú aj v súvislosti s rýchle rastúcou výstavbou nových projektov, v rámci ktorých sa developeri snažia navrhnuť katastru nehnuteľností zápis (vklad) „neštandardných“ vecných bremien z rôznych dôvodov, pričom v praxi v ostatnom

období dochádza k takýmto situáciám pomerne často. Pred samotným predajom bytov a nebytových priestorov v rámci novopostavených projektov musia developeri mnohokrát zriadiť rozmanité vecné bremená tak, aby tieto vecné bremená boli zapísané na príslušnom liste vlastníctva ešte pred povolením vkladu vlastníckeho práva v prospech nadobúdateľov týchto bytov a nebytových priestorov.

Zmluvné vecné bremená ako právny inštitút upravuje § 151n až 151p Občianskeho zákonníka [1], [2]. Vecné bremená obmedzujú vlastníka nehnuteľnej veci v prospech niekoho iného tak, že je povinný niečo trpieť, niečoho sa zdržať alebo niečo konať. Práva zodpovedajúce vecným bremenám sú spojené buď s vlastníctvom určitej nehnuteľnosti, alebo patria určitej osobe. Vecné bremená spojené s vlastníctvom nehnuteľnosti prechádzajú s vlastníctvom veci na nadobúdateľa. Vecné bremená vznikajú písomnou zmluvou, na základe závetu v spojení s výsledkami konania o dedičstve, schválenou dohodou dedičov, rozhodnutím príslušného orgánu alebo zo zákona. Právo zodpovedajúce vecnému bremenu možno nadobudnúť tiež výkonom práva (vydržaním); ustanovenia § 134 Občianskeho zákonníka tu platia obdobne. Na nadobudnutie práva zodpovedajúceho vecným bremenám je potrebný vklad do katastra nehnuteľností. Spôsob vzniku vecných bremien na základe zmluvy zodpovedá všeobecnej povahe občianskoprávnych vzťahov, a preto je tento spôsob uvedený v zákone na prvom mieste.

Vecné bremená v sebe zahŕňajú rozličné vecnoprávne obmedzenia vlastníckeho práva k nehnuteľnej veci v prospech iného subjektu. Obmedzenie spočíva v tom, že vlastníka nehnuteľnosti, ktorá je zaťažená vecným bremenom je v prospech niekoho iného povinný niečo strpieť (pati), niečoho sa zdržať, teda niečo nekonať (non facere) alebo niečo konať (facere), pričom tieto povinnosti v rámci vecného bremena možno kombinovať. Na strane povinného

pôsobí vecné bremeno vždy „in rem“. Na strane oprávneného môže pôsobiť „in rem“ alebo „in personam“, t. j. práva zodpovedajúce vecným bremenám môžu byť dvojakého druhu:

- a) Práva sú spojené s vlastníctvom určitej nehnuteľnej veci, v dôsledku čoho každý vlastník tejto veci je oprávnený z vecného bremena, t. j. práva vyplývajúce z vecného bremena sú nerozlučne späté s vlastníckym právom k nehnuteľnosti, takže prechádzajú s vlastníckym právom k veci na nadobúdateľa. Právo vyplývajúce z vecného bremena slúži na prospešnejšie využívanie konkrétnej nehnuteľnosti, ktorá vlastnícky patrí oprávnenej osobe.
- b) Práva vyplývajúce z vecného bremena patria určitej konkrétnej osobe bez ohľadu na to, či je na základe vlastníckeho práva naviazaná na nejakú nehnuteľnosť alebo nie. V danom prípade právo z vecného bremena neprechádza na žiadneho právneho nástupcu, patrí konkrétnej osobe a zaniká smrťou fyzickej osoby alebo zánikom právnickej osoby, t. j. je neprevoditeľné. Právo zodpovedajúce vecnému bremenu môžu využívať aj iné osoby ako osoba, ktorá je podľa zmluvy oprávnená z vecného bremena. Môžu to byť osoby, ktoré prichádzajú k oprávnenému, napr. na návštevu, pričom u týchto osôb nepôjde o právo titulom vecného bremena, avšak toto právo sa odvodzuje od práva oprávneného, v prospech ktorého bolo vecné bremeno zriadené. Takýmto osobám sa však vecné bremeno osobitne nezriaďuje, avšak v prípade vzniku vecného bremena na základe zmluvy je možné dohodnúť v zmluve ďalší rozsah povinností vlastníka zataženej nehnuteľnosti (napr. strpieť prechod a prejazd návštevníkov, zamestnancov alebo zákazníkov oprávneného subjektu).

Obsahom vecných bremien sú subjektívne práva a subjektívne povinnosti. Subjektívnou povinnosťou je zákonom uložená miera nutnosti určitého správania sa alebo určená miera nutnosti niečo konať, niečo strpieť alebo sa niečoho zdržať. Subjektívnej povinnosti zodpovedá subjektívne právo – zákonom chránená určitá miera možnosti správania sa. Práva a povinnosti musia byť vymedzené tak, aby v budúcnosti pre účastníkov alebo tretie osoby nevznikli žiadne pochybnosti, čo je obsahom vecného bremena.

2. Vecné bremená pôsobiace „in rem“ týkajúce sa nehnuteľností, ktoré nie sú evidované v katastri

Prvá časť príspevku sa zaoberá vecnými bremenami, v rámci ktorých figuruje nehnuteľnosť nezapisovaná v katastri nehnuteľností. Predmetom vecných bremien (priamym predmetom) z hľadiska povinného subjektu je určitá činnosť (konanie) alebo nečinnosť (strpenie alebo zdržanie sa niečoho). Nepriamym predmetom vecného bremena je práve nehnuteľná vec. Občiansky zákonník definuje, že nehnuteľnosťami sú pozemky a stavby spojené so zemou pevným základom. Pojem stavba Občiansky zákonník nevymedzuje. Pritom nemusí ísť nevyhnutne len o stavbu, ktorá má charakter budovy, ale môže ísť aj o rôzne technické zariadenia, pokiaľ tieto zodpovedajú povahe stavby. Podporne možno použiť na vymedzenie stavby ustanovenia stavebného zákona. V zmysle Občianskeho zákonníka stavby, vodné toky a podzemné vody nie sú súčasťou pozemku, z čoho vyplýva, že stavba môže byť samostatným predmetom občianskoprávných vzťahov, t. j. zásada platná v rímskom práve „superficies solo cedit“ u nás neplatí.

§ 6 ods. 1 písm. c) katastrálneho zákona [3] definuje predmet katastra, v zmysle ktorého sa v katastri evidujú stavby spojené so zemou pevným základom, ktoré:

1. sú označené súpisným číslom,
2. nie sú označené súpisným číslom,
3. sú rozostavanými stavbami v súvislosti so vznikom, zmenou alebo zánikom práva k nim,
4. sú podzemnými stavbami, a to v miestach ich prienikov so zemským povrchom,
5. sú nadzemnými stavbami, a to prienikom ich vonkajšieho obvodu so zemským povrchom alebo priemetom ich vonkajšieho obvodu na zemský povrch.

Nasledujúci § 6 ods. 2 katastrálneho zákona ustanovuje, že v katastri sa spravidla nezapisujú inžinierske stavby a drobné stavby; tieto sú v katastri zobrazené na katastrálnej mape parcelným číslom pozemku, na ktorom je stavba postavená, alebo mapovou značkou a sú označené kódom druhu pozemku a kódom spôsobu využívania pozemku.

§ 43 stavebného zákona [4] definuje stavbu nasledovne: Stavba je stavebná konštrukcia postavená stavebnými prácami zo stavebných výrobkov, ktorá je pevne spojená so zemou alebo ktorej osadenie vyžaduje úpravu podkladu. Pevným spojením so zemou sa rozumie:

- a) spojenie pevným základom,
- b) upevnenie strojnými súčiastkami alebo zvarom o pevný základ v zemi alebo o inú stavbu,
- c) ukotvenie pilótami alebo lanami s kotvou v zemi alebo na inej stavbe,
- d) pripojenie na sieť a zariadenia technického vybavenia územia,
- e) umiestnenie pod zemou.

Reklamná stavba je stavebná konštrukcia postavená stavebnými prácami zo stavebných výrobkov, ktorá je pevne spojená so zemou podľa odseku 1 písm. a) až d) alebo upevnená strojnými súčiastkami alebo zvarom o pevný základ na zemi alebo ktorej osadenie vyžaduje úpravu podkladu a ktorej funkciou je šírenie reklamných, propagačných, navigačných a iných informácií viditeľných z verejných priestorov. Reklamné stavby sa na účely tohto zákona členia podľa veľkosti informačnej plochy na:

- a) reklamné stavby, na ktorých najväčšia informačná plocha je menšia ako 3 m²,
- b) reklamné stavby, na ktorých najväčšia informačná plocha má veľkosť od 3 m² do 20 m²,
- c) reklamné stavby, na ktorých najväčšia informačná plocha je väčšia ako 20 m².

Stavby sa podľa stavebnotechnického vyhotovenia a účelu členia na pozemné stavby a inžinierske stavby. Pozemné stavby sú priestorovo sústredené zastrešené budovy vrátane podzemných priestorov, ktoré sú stavebnotechnicky vhodné a určené na ochranu ľudí, zvierat alebo vecí; nemusia mať steny, ale musia mať strechu. Podľa účelu sa členia na bytové budovy a nebytové budovy.

Inžinierske stavby sú:

- a) diaľnice, cesty, miestne a účelové komunikácie, nábřežia, chodníky a nekryté parkoviská,
- b) železničné, lanové a iné dráhy,
- c) vzletové dráhy, pristávacie dráhy a rolovacie dráhy letísk,
- d) mosty, nadjazdy, tunely, nadchody a podchody,
- e) prístavy, plavebné kanály a komory, úpravy tokov, priehrady a ochranné hrádze, závlahové a melioračné sústavy, rybníky,
- f) diaľkové ropovody a plynovody, miestne rozvody plynu,
- g) diaľkové a miestne rozvody vody alebo pary, úpravy vody, miestne kanalizácie a čistiarene odpadových vôd,

- h) diaľkové a miestne elektronické komunikačné siete a vedenia, telekomunikačné stožiare, transformačné stanice,
- i) diaľkové a miestne rozvody elektriny, stožiare, transformačné stanice, televízne káblové rozvody,
- j) banské stavby a ťažobné zariadenia,
- k) stavby energetických zariadení, plynárne a spaľovne odpadu,
- l) stavby na spracovanie a ukladanie jadrového materiálu a rádioaktívneho odpadu,
- m) stavby chemických zariadení, rafinérie a koksovne,
- n) stavby ťažkého priemyslu, napríklad vysoké pece, valcovne a zlievarne,
- o) nekruté športové ihriská, automobilové, motocyklové a bicyklové dráhy, golfové ihriská, lyžiarske trate a vleky,
- p) zábavné a oddychové parky, zoologické a botanické záhrady,
- r) reklamné stavby,
- s) ostatné inžinierske stavby, napríklad skládky odpadu.

§ 139b ods. 6 a ods. 7 stavebného zákona definuje drobné stavby nasledovne:

Drobné stavby sú stavby, ktoré majú doplnkovú funkciu pre hlavnú stavbu (napr. pre stavbu na bývanie, pre stavbu občianskeho vybavenia, pre stavbu na výrobu a skladovanie, pre stavbu na individuálnu rekreáciu) a ktoré nemôžu podstatne ovplyvniť životné prostredie, a to:

- a) prízemné stavby, ak ich zastavaná plocha nepresahuje 25 m² a výška 5 m, napríklad kôlne, práčovne, letné kuchyne, prístrešky, zariadenia na nádoby na odpady, stavby na chov drobného zvieratstva, sauny, úschovne bicyklov a detských kočíkov, čakárne a stavby športových zariadení,
- b) podzemné stavby, ak ich zastavaná plocha nepresahuje 25 m² a hĺbka 3 m, napríklad pivnice, žumpy.
Za drobné stavby sa považujú aj:
- a) stavby organizácií na lesnej pôde slúžiace na zabezpečovanie lesnej výroby a poľovníctva, ak ich zastavaná plocha nepresahuje 30 m² a výška 5 m, napríklad sklady krmiva, náradia alebo hnojiva,
- b) oplotenie,
- c) prípojky stavieb a pozemkov na verejné rozvodné siete a kanalizáciu všetkých stavieb a pozemkov a pripojenie drobných stavieb a pozemkov na rozvodné siete a kanalizáciu hlavnej stavby,
- d) nástupné ostrovčeky hromadnej verejnej dopravy, priechody cez chodníky a na susedné pozemky, priepusty a pod,
- e) reklamné stavby, na ktorých najväčšia informačná plocha je menšia ako 3 m².

Kedže zákonodarca použil v § 6 ods. 2 katastrálneho zákona slovo spravidla (v katastri sa spravidla nezapisujú inžinierske stavby a drobné stavby), pojem spravidla pripúšťa evidovanie tých stavieb, ktoré majú charakter budovy, bez ohľadu na to, na aký účel budova slúži alebo aké výrobné zariadenie sa v budove nachádza, ani nebude dôležité akú výmeru má uvedená budova. Vždy bude dôležité jednoznačne preukázať vlastnícke právo k stavbe. Stavby ako elektrické, plynové alebo vodovodné vedenie, stožiare, múriky, cestné teleso, bazén, kanál, parkovisko, letisko alebo iná spevnená plocha sa v katastri neevidujú.

K samotnému vzniku vecného bremena k nehnuteľnostiam sa vyžadujú dve právne skutočnosti, a to v prvej fáze uzavretie zmluvy o zriadení vecného bremena a v druhej fáze rozhodnutie o povolení vkladu vecného bremena do katastra, t. j. jedna skutočnosť podmieňuje druhú. Občiansky zákonník samozrejme nerozlišuje nehnuteľnosti, resp. stavby, ktoré kataster eviduje v súbore popisných

informácií, a ostatné stavby v zmysle stavebného zákona (ako samostatné stavebné objekty), ktoré nie sú predmetom zápisu na liste vlastníctva. V prípade vecného bremena pôsobiaceho na strane oprávneného „in rem“ si môžeme položiť otázku, či je nevyhnutné, aby v prípade takýchto zmlúv boli oprávnená aj povinná nehnuteľnosť (stavba) evidovaná v katastri, alebo stačí, ak je evidovaná v katastri aspoň jedna z nich, buď oprávnená alebo povinná, alebo stačí, ak je evidovaná v katastri iba povinná nehnuteľnosť? Ak bude na základe takejto zmluvy o vecnom bremene podaný návrh na povolenie vkladu vecného bremena do katastra, je možné tento vklad povoliť? Môže sa jednať o rôznorodé vecné bremená, ktorých obsahom bude, napr. povinnosť vlastníka zaťaženej nehnuteľnosti (pozemku) strpieť na zaťaženej nehnuteľnosti existenciu stavby (napr. inžinierskej stavby, na ktorú bolo vydané právoplatné kolaudačné rozhodnutie), jej užívanie, opravy, úpravy, atď. v prospech vlastníka tejto inžinierskej stavby. V doterajších podaniach na katastri, ktorých predmetom bola zmluva o zriadení vecného bremena, ktorej obsahom bolo zriadenie vecného bremena „strpieť na zaťaženej nehnuteľnosti existenciu určitej inžinierskej stavby“, účastníci konania predložili zmluvu o zriadení vecného bremena, ktoré pôsobilo na strane oprávneného „in personam“. V súčasnosti čoraz častejšie sa možno stretnúť s prípadmi, kedy stavebník stavby nezapisovanej v katastri uzavrie s vlastníkom zaťaženého pozemku zmluvu o vecnom bremene, kde vecné bremeno pôsobí na strane oprávneného „in rem“ – v prospech vlastníka stavby, ktorá sa v katastri nezapisuje. Zápis vecného bremena pôsobiaceho na strane oprávneného „in rem“ sa vo všeobecnosti uskutoční na liste vlastníctva povinného subjektu ako povinnosť z vecného bremena, ako aj na liste vlastníctva oprávneného subjektu ako právo z vecného bremena s uvedením obsahu vecného bremena a označením príslušných nehnuteľností. Ak by oprávnená nehnuteľnosť nebola predmetom evidencie v katastri, zápis oprávnenia by sa logicky nemohol uskutočniť.

V prípade povoľovania vkladu vlastníckeho práva je jasné, že pokiaľ prevádzaná nehnuteľnosť nie je evidovaná v katastri, resp. táto nehnuteľnosť sa v katastri vôbec neeviduje, vklad vlastníckeho práva k nej nie je možné povoliť. V prípade podania návrhu na vklad vecného bremena nie je možné rozhodnúť o povolení vkladu vecného bremena k nehnuteľnosti, ktorá nie je predmetom evidencie v katastri nehnuteľností. Tento názor zastávajú autori českých komentárov k vecným bremenám [5] a podporuje ho aj rozsudok Mestského súdu v Prahe zo dňa 20. 7. 1997, sp. zn. 33Ca 42/1997. Uvedený rozsudok dal odpoveď, že pri posúdení otázky, či sa právo zodpovedajúce vecnému bremenu zapisuje do katastra, je rozhodujúce len to, či sa v katastri eviduje nehnuteľnosť zaťažená, ku ktorej má vecné bremeno vzniknúť, a nie to, či je v katastri evidovaná nehnuteľnosť, v prospech ktorej sa vecné bremeno zriaďuje. Napadnutým rozhodnutím katastrálny úrad zamietol návrh na vklad vecného bremena do katastra na základe zmluvy o zriadení vecného bremena, kde povinná osoba ako vlastník zaťažených pozemkov zriaďovala vecné bremeno v prospech vlastníka podzemného objektu ležiaceho pod zaťaženými pozemkami, ktorého súčasťou je kotolňa a nasávací komora vzduchotechniky. Vecné bremeno malo spočívať v povinnosti vlastníka zaťažených pozemkov strpieť pod pozemkami existenciu podzemného objektu, strpieť na pozemkoch existenciu kotolne a nasávacej komory vzduchotechniky, zdržať sa na pozemkoch stavebných úprav a iných zmien, ktoré by ohrozili funkčnosť

a celistvosť podzemného objektu a zdržať sa užívania pozemkov spôsobom, ktorý by ohrozil funkčnosť a celistvosť podzemného objektu v prospech vlastníka týchto stavebných objektov. Súd v tejto veci zaujal nasledovné stanovisko: Predmetom právneho vzťahu, ku ktorému má vzniknúť vecné bremeno, nie je podzemný objekt, ale pozemky, ktoré sú evidované v katastri, a ku ktorým sa vecné práva zapisujú. Pokiaľ sú tieto vecné práva zriadené zmluvne, zapisujú sa vkladom. Skutočnosť, že v katastri nie je evidovaná nehnuteľnosť, v prospech ktorej sa vecné bremeno zriaďuje, nie je rozhodujúca – ide tu len o určitý spôsob identifikácie oprávneného subjektu, ktorým je vlastník oprávnenej nehnuteľnosti. K oprávnenej nehnuteľnosti žiadne vecné bremeno nevzniká. Vzhľadom na to, že podzemné objekty vrátane kotolne a nasávacej komory vzduchotechniky neboli vyznačené v geometrickom pláne, právny úkon – zmluvu o zriadení vecného bremena súd považoval za neurčitý právny úkon a preto rozhodnutie katastrálneho úradu o zamietnutí návrhu na vklad potvrdil. S názorom katastrálneho úradu o tom, že zmluva sa týkala podzemného objektu, ktorý sa v katastri neeviduje a preto k nemu nie je možné zapisovať žiadne vecné práva, sa súd nestotožnil.

Ak pripustíme vyššie uvedený názor, je dôležité, aby aj vlastníci stavby nezapisanej v katastri preukázali potrebnými listinami svoje vlastnícke právo k stavbe, ktoré preukazuje, že subjekt oprávnený z vecného bremena môže zmluvu uzavrieť. Je možné v danom prípade aplikovať ustanovenie § 46 ods. 7 katastrálneho zákona. Pri zápise údajov o práve k novej stavbe uvedenej v § 6 ods. 1 písm. c) v druhom a vo štvrtom bode katastrálneho zákona sa ako vlastníci zapíše osoba uvedená v kolaudačnom rozhodnutí, ak sa nepreukáže niečo iné. Ak účastníci konania predložia geometrický plán, ktorým dochádza k zameraniu stavieb, a tým aj k určeniu rozsahu vecného bremena ako aj právoplatné kolaudačné rozhodnutie, z ktorého bude vyplývať, že oprávneným z vecného bremena je práve stavebník uvedený v kolaudačnom rozhodnutí, bude možné vklad vecného bremena povoliť v súlade s vyššie uvedeným rozsudkom.

Rozsudok Mestského súdu v Prahe dáva väčší význam práve tej nehnuteľnosti, ktorá je povinná z vecného bremena a oprávnenú nehnuteľnosť akoby staval na druhú koľaj. Obe nehnuteľnosti by mali byť rovnocenné, veď povinnej nehnuteľnosti zodpovedá povinnosť a oprávnenej nehnuteľnosti zodpovedá oprávnenie z toho istého vecného bremena. Obsah (zmluvnými stranami dohodnuté znenie) vecného bremena sa zapíše na list vlastníctva, na ktorom je evidovaná zatažená nehnuteľnosť. Keďže oprávnená nehnuteľnosť nie je evidovaná v katastri, nie je možné zapísať oprávnenie z vecného bremena na list vlastníctva oprávneného, pretože list vlastníctva oprávneného k stavbe neexistuje. Stavba, ktorá nie je predmetom evidencie v katastri, tak bude popisným spôsobom špecifikovaná len v časti C listu vlastníctva povinného subjektu, prípadne s uvedením kolaudačného rozhodnutia k tejto stavbe. Vlastníctvo k nej však stále nebude katastrom evidované, čo považujem za vážny problém v prípade zániku vecného bremena ďalšou zmluvou v budúcnosti. Ak by sa jednalo o vecné bremeno typu „in personam“, osoba oprávnená sa zapíše na list vlastníctva povinného podľa mena, priezviska, dátumu narodenia, to znamená, že ktokoľvek si vyberie list vlastníctva povinného subjektu, dokáže presne identifikovať osobu oprávnenú z vecného bremena. Ak sa však jedná o vecné bremeno typu „in rem“ zriadené v prospech vlastníka stavby, ktorá sa nezapisuje v katastri,

t. j. takýto zápis nebude poskytovať verejnosti dostatočnú právnu istotu. Ani samotný kataster v určitom čase po zápise vecného bremena nedokáže presne určiť vlastníka takejto stavby. Ako hlavnú prekážku zriadenia takéhoto typu vecného bremena považujem problémy v súvislosti s následným zrušením tohto vecného bremena v budúcnosti. Zmluvu o zrušení vecného bremena bude uzatvárať vlastník zataženého pozemku a vlastník stavby, ktorá je oprávnená z vecného bremena, avšak vlastnícke právo k nej sa neeviduje. Kataster pri povoľovaní vkladu v zmysle ustanovenie § 31 ods. 1 katastrálneho zákona musí preveriť, či subjekt oprávnený z vecného bremena je naozaj vlastníkom oprávnenej stavby, t. j. či je vôbec oprávnený túto zmluvu podpísať. Ak nastane situácia, že stavba nezapísaná v katastri sa niekoľkokrát previedla, bude musieť vlastník tejto stavby predložiť do katastra všetky prevodové zmluvy k tejto stavbe od prvotného vlastníka (stavebníka v zmysle kolaudačného rozhodnutia) až po súčasného vlastníka alebo stačí, ak predloží iba poslednú prevodovú zmluvu v tomto reťazci, ktorá preukazuje jeho vlastnícke právo? Vlastníci stavby nezapisanej v katastri bude pre správny orgán neznámy, pretože okresný úrad o vklade vlastníckeho práva k tejto stavbe nikdy nerozhodol a preto si myslím, že v určitom čase okresný úrad nedokáže spoľahlivo skonštatovať, kto je skutočným vlastníkom tejto stavby. Ak platí vyššie uvedené, potom by kataster nemal toto vecné bremeno zapisovať. Isteže, v prípade zriaďovania vecného bremena toto vecné bremena zmluvným stranám vyhovuje. Prípadný spor o existenciu vecného bremena môže vzniknúť v budúcnosti, kedy si vlastník zataženého pozemku neželá strpieť toto vecné bremeno. Pripustíme možnosť, že na preukazovanie vlastníckeho práva k stavbe nezapisanej v katastri v prípade zrušenia vecného bremena, predkladá vlastník stavby nezapisanej v katastri svoj titul nadobudnutia – zmluvu o prevode – tú poslednú zmluvu z vyššie spomenutého reťazca zmlúv. Keďže kataster nemá možnosť zistiť, či táto zmluva je platná, teoreticky môže nastať situácia, že si účastníci konania o vklade zrušenia vecného bremena túto nadobúdaci zmluvu vymyslia. Vlastník zataženého pozemku môže potom uzavrieť zmluvu o zrušení vecného bremena s kýmkoľvek, keďže kataster nedokáže preskúmať oprávnenie oprávneného z vecného bremena nakladať so stavbou nezapisanou v katastri. Určite by sa jednalo o podvod, avšak účel – zrušenie vecného bremena by bol týmto dosiahnutý.

Ďalším zo spôsobov zániku vecného bremena (okrem zmluvy) je zánik vecného bremena v dôsledku zániku nehnuteľnosti. Vecné bremeno v tomto prípade zaniká bez ohľadu na to, či sa jedná o nehnuteľnosť zataženú vecným bremenom alebo nehnuteľnosť oprávnenú z vecného bremena. Samozrejme, že sa to môže týkať iba stavieb. Ak bolo na základe zmluvy zriadené vecné bremeno, napr. v povinnosti vlastníka pozemku strpieť na tomto pozemku existenciu oporného múru v prospech vlastníka oporného múru, pričom tento oporný múr niekto (tretia osoba) úplne zbúra, potom automaticky zaniká vecné bremeno. Opäť v prípade sporu medzi povinným a oprávneným z vecného bremena o ďalšie trvanie vecného bremena tu je pre povinného z vecného bremena jednoduché riešenie, a to úplné zbúranie takejto stavby treťou osobou (aj keď by sa jednalo o nelegálne zbúranie). Účel – zrušenie vecného bremena by bol týmto „riešením“ dosiahnutý.

Ako príklad z praxe je možné ešte spomenúť rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (SR) sp. zn. 10Sžr/49/2013 zo dňa 9. 4. 2014. Najvyšší súd SR potvrdil rozsudok Krajského súdu v Prešove, ktorý zrušil rozhodnu-

tie správy katastra, ktorým bol zamietnutý návrh na vklad vecného bremena na základe zmluvy o zriadení vecného bremena uzavretej medzi účastníkmi: povinný, oprávnený a investor. Kataster zamietol návrh na vklad s odôvodnením, že predložená zmluva o zriadení vecného bremena „in rem“ bola uzavretá v rozpore so zákonom, lebo nie je určená žiadna nehnuteľnosť oprávneného, s vlastníctvom ktorej majú byť spojené práva zodpovedajúce vecnému bremenu a tieto práva nemôžu byť sami osebe predmetom prevodu na inú osobu. Prílohou návrhu na vklad bola zmluva o zriadení vecného bremena k nehnuteľnosti pozemku v prospech tretej osoby – oprávneného z vecného bremena pôsobiaceho „in rem“, spočívajúce v povinnosti povinného z vecného bremena strpieť na zataženej nehnuteľnosti (pozemku) umiestnenie a prevádzku plynovodu, ako aj vstup osôb a vjazd vozidiel z dôvodu údržby, opráv a rekonštrukcie plynovodu. Správa katastra považovala túto zmluvu za uzavretú v rozpore so zákonom, pričom dôvod neplatnosti mal spočívať v tom, že stavba plynovodu nie je nehnuteľnou vecou, s ktorej vlastníctvom možno spojiť právo zodpovedajúce vecnému bremenu „in rem“. Krajský súd prijal záver, že aj plynovod je stavbou, čo vyplýva z ustanovenia § 43 písm. e) v spojení s § 43a ods. 3 písm. f) Stavebného zákona; keďže plynovod je nehnuteľnosťou, oprávneným z vecného bremena je budúci vlastník nehnuteľnosti (plynovodu) a zmluva nie je v rozpore so zákonom.

Najvyšší súd SR ako odvolací súd sa stotožnil s právnym posúdením veci krajským súdom, t. j. plynovod je nehnuteľnosťou a oprávnený z vecného bremena je jeho budúci vlastník a na podporu správnosti rozhodnutia krajského súdu pridal ďalší argument, a to: členenie stavieb v zmysle § 43a stavebného zákona na pozemné stavby a inžinierske stavby (medzi ktoré patrí aj plynovod) nemôže byť z hľadiska zriadenia vecného bremena relevantné (pokiaľ ide o stavbu v zmysle občianskeho práva, ktorá môže byť samostatným predmetom občianskoprávných vzťahov), a podľa § 6 ods. 2 katastrálneho zákona sa inžinierske stavby v katastri spravidla nezapisujú, teda je možná aj výnimka.

Nad správnosťou záveru, ku ktorému dospel Najvyšší súd SR je možné polemizovať. V prvom rade je potrebné položiť si otázku, kto je vlastníkom plynovodu, v prospech ktorého sa má zriadiť vecné bremeno? Iba vlastník nehnuteľnej veci je oprávnený podpísať zmluvu o vecnom bremene, pričom musí preukázať vlastnícke právo k nej (napr. kolaudačným rozhodnutím), v opačnom prípade sa jedná o neplatnú zmluvu. Uvedený rozsudok stále používa termín budúci vlastník. Otázkou ďalej zostáva aj to, či plynovod v čase uzavretia zmluvy o vecnom bremene existoval, t. j. či sa nejednalo o vecné bremeno v prospech budúcej stavby? Na záver odôvodnenia rozsudku Najvyšší súd SR uvádza podporne § 6 ods. 2 katastrálneho zákona, kde zvýraznil slovo „spravidla“ – teda je možná aj výnimka v evidovaní inžinierskych a drobných stavieb. Ustanovenie § 6 ods. 2 katastrálneho zákona však len negatívne vymedzuje predmet katastra, pričom inžinierske stavby sa na listoch vlastníctva neevidujú. Toto ustanovenie katastrálneho zákona nemá žiadny vplyv na posudzovanie vkladu spôsobilosti vyššie uvedenej zmluvy o vecnom bremene.

Na záver prvej časti článku je možné skonštatovať, že uvedené rozsudky Najvyššieho súdu SR a Mestského súdu v Prahe síce umožňujú zriadiť takéto typy vecných bremien, avšak akým spôsobom dôjde v budúcnosti k ich zrušeniu a následne k výmazu z listov vlastníctva v rámci vkladového konania o zrušenie vecného bremena zatiaľ nie je vyriešené.

3.**Vecné bremená pôsobiace „in rem“ zriaďované na základe „zmluvy“, v ktorej je povinný a oprávnený ten istý subjekt**

Druhá časť príspevku sa týka povoľovania vkladov vecných bremien pôsobiacich na strane oprávneného „in rem“ na základe „zmluvy“ uzavretej medzi povinným a oprávneným, kde vlastníkom povinnej aj oprávnenej nehnuteľnosti je v čase uzavretia „zmluvy“, ako aj v čase povoľovania vkladu tá istá osoba. Predtým, ako sa vlastník nehnuteľností rozhodne niektorú nehnuteľnosť previesť na inú osobu, „dohodne“ si sám so sebou vecné bremeno, čím sa prakticky vyhne zdĺhavému procesu tvorby (pripomienkovania) zmluvy s inou osobou ako budúci povinným z vecného bremena. Ak by mali byť oprávnenými nehnuteľnosťami, napr. byty a nebytové priestory v novopostavenom bytovom dome, stavebník si pred predajom týchto priestorov môže jednou „zmluvou“ usporiadať vzťahy s inými pozemkami, ktorých je taktiež vlastníkom a nemusel by potom zriaďovať vecné bremeno s každým nadobúdateľom bytu samostatne, čím by ušetril na platení správnych poplatkov. V praxi sa môžeme stretnúť aj s prípadmi, kedy záložný veriteľ „núti“ záložcu usporiadať si vzťahy medzi jeho nehnuteľnosťami, ktoré tvoria predmet záložného práva formou „zmluvy o zriadení vecného bremena“. Dôvodom je fakt, že po prípadnom výkone záložného práva k niektorým založeným nehnuteľnostiam, by zostali iné nehnuteľnosti v rukách pôvodného vlastníka (záložcu), ktorý by mohol znemožniť prístup nového vlastníka k jeho nehnuteľnostiam. Ak vlastník povinnej a oprávnenej nehnuteľnosti v budúcnosti vôbec nemá záujem previesť jednu z nich na tretiu osobu, možno pochybovať o zmysle samotného vecného bremena.

Nový český Občiansky zákonník [6] účinný od 1. 1. 2014 v ustanoveniach o vecných bremenách rešpektuje klasické rozdelenie vecných bremien na služobnosti a reálne bremená. Podstata služobnosti je v tom, že vlastník určitej veci má povinnosť v prospech iného niečo strpieť alebo sa niečoho zdržať, zatiaľ čo reálne bremená smerujú k určitému konaniu. Problém v súvislosti so zriaďovaním vecných bremien (služobností) v čase, keď je vlastníkom oprávnenej a povinnej nehnuteľnosti (pozemku) tá istá osoba, vyriešil nový český Občiansky zákonník jednoduchým ustanovením § 1257 ods. 2 (všeobecné ustanovenia o služobnostiach), v zmysle ktorého vlastník môže zatažiť svoj pozemok služobnosťou v prospech iného svojho pozemku. Jedná sa o prevzaté ustanovenie článku 733 švajčiarskeho občianskeho zákonníka – Zivilgesetzbuch (ZGB) [7], ktoré sa nazýva aj ako „vlastnícka služobnosť“. Vlastnícka služobnosť má praktický význam pre predbežnú úpravu pomerov medzi jednotlivými pozemkami predtým, než niektoré z nich prejdú do vlastníctva tretích osôb. Český Občiansky zákonník pripustil v § 1257 ods. 2 tzv. vlastnícku služobnosť, avšak nejedná sa o vecné právo k cudzej veci, ale o akúsi vôľu vlastníka usporiadať pomery medzi vlastnými pozemkami pre prípad ich budúceho scudzenia. Ide o výnimku z rímskej zásady „nemini res sua servit“, t. j. „nikomu neslúži jeho vlastná vec“. S vlastníckou služobnosťou je spojené určité špecifikum, ktoré sa prejavuje spôsobom jeho vzniku, ktorým z logiky veci nemôže byť zmluva. Jediným možným spôsobom vzniku bude vlastné slobodné rozhodnutie, ktoré bude nutné premietnuť do podoby listiny, ktorá obstojí vo vkladovom konaní pred katastrálnym úradom. Vkladovou listinou bude jednostranné prehlásenie vlastníka (jednostranný právny úkon), ktoré bude primerane obsahovať náležitosti, ktoré sa všeobecne vyža-

dujú pri zmluvnom zriadení vecného bremena. Nijako inak ako jednostranným právny úkonom nie je možné v praxi realizovať inštitút vlastníckej služobnosti. Zavedenie inštitútu vlastníckej služobnosti sa vo všeobecnosti vníma ako progresívny krok, ktorý prináša zjednodušenie a urýchlenie procesu dispozície s nehnuteľnosťami [8].

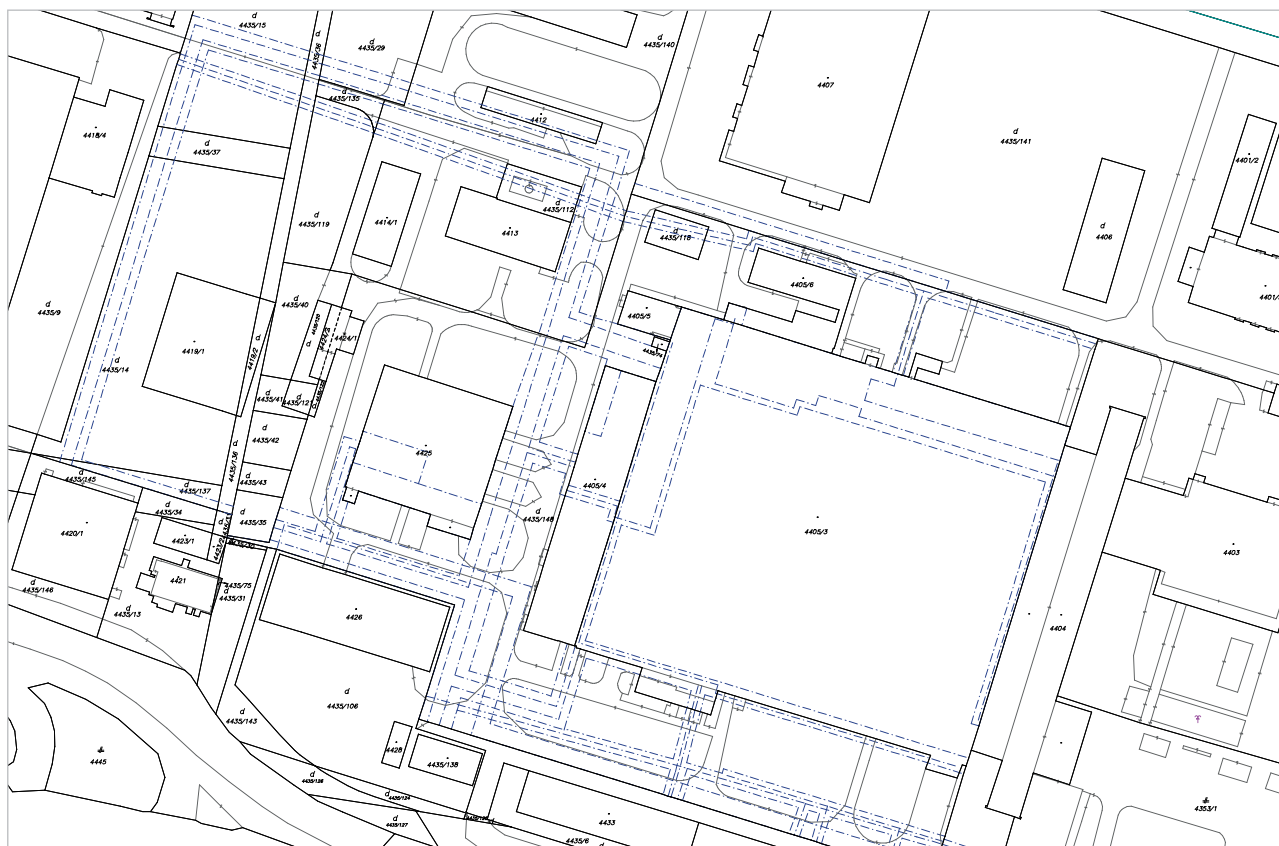
Čiastočne sa týmto problémom zaoberá katastrálny bulletin č. 1/2009 v otázke č. 8 (bulletin), ktorá rieši problém, kde na jednej strane figurujú ako vlastníci zaťaženého pozemku manželia a na druhej strane figurujú ako vlastníci oprávneného pozemku rôzni podielovní spoluvlastníci, medzi ktorými je aj jeden z manželov zaťaženého pozemku. Odpoveď v bulletine umožňuje povoliť vklad vecného bremena na základe takejto zmluvy s argumentom, že v prípade, ak sa vecné bremeno zriaďuje „in rem“, nedochádza k splynutiu práv oprávneného a povinného, nakoľko oprávnenou osobou z pohľadu vecného bremena nie je konkrétna fyzická osoba, ale každodobý vlastník pozemku. Z uvedeného vyplýva, že pri vecnom bremene „in rem“ nemôže dôjsť k zániku vecného bremena z dôvodu splynutia povinného a oprávneného z vecného bremena. S týmto názorom možno súhlasiť, avšak predtým ako vôbec budeme uvažovať o zániku vecného bremena, musí toto vecné bremeno najskôr vzniknúť.

Vráťme sa k úprave vecných bremien podľa slovenského právneho poriadku, ktorý neobsahuje také podrobné ustanovenia týkajúce sa vecných bremien ako nový český Občiansky zákonník. Vecné bremená sú upravené v tretej hlave Občianskeho zákonníka v § 151n a nasl. ako práva k cudzím veciam, pričom zákon vôbec nepočíta s možnosťou tzv. vlastníckej služobnosti. V ustanovení § 151o ods. 1 Občianskeho zákonníka je explicitný výpočet možností ako

zriadiť vecné bremeno. Vecné bremená sa zriaďujú podľa Občianskeho zákonníka predovšetkým zmluvou a na zmluvu sú potrební minimálne dvaja, teda minimálne dva odlišné subjekty. Zmluva je dvoj alebo viacstranný právny úkon, ktorý vzniká dvoma vzájomnými a obsahovo zhodnými prejavmi vôle (návrh na uzavretie zmluvy a prijatie návrhu). Pisomná zmluva, ktorou sa vecné bremeno zriaďuje, musí spĺňať všetky atribúty zmluvy, ako každá iná zmluva. Musí ísť o dvojstranný alebo viacstranný právny úkon. Je platne uzavretá vtedy, ak návrh je prijatý tým, komu smeruje. Adresát prijatím návrhu vyjadruje svoju vôľu byť návrhom viazaný. Navrhovateľ a adresát musia byť konkrétne osoby s právnuou subjektivitou, t. j. osoby, ktoré majú spôsobilosť byť nositeľmi práv a povinností. Na základe uvedeného, ak účastník predloží v konaní o návrhu na vklad právny úkon označený ako zmluva, v ktorej figuruje na oboch stranách jeden a ten istý subjekt, nikdy sa nebude jednať o zmluvu. Z vyššie uvedených dôvodov v prípade „zmlúv“, v ktorých figuruje ten istý subjekt na strane oprávneného aj povinného, nie je naplnená podstata vecného bremena, podľa ktorej zriadením vecného bremena konkrétny subjekt, odlišný od vlastníka veci, nadobudne právo užívať túto vec, ktorú nevlastní (**obr. 1**).

4. Vecné bremená pôsobiace „in personam“ v prospech podielového spoluvlastníka zaťaženej nehnuteľnosti

Tretou časťou je problematika zriadenia vecného bremena „in personam“ v prospech podielového spoluvlastníka

Obr. 1 Ukážka zobrazenia vecného bremena v katastrálnej mape

zaťaženej nehnuteľnosti. Problematiku zriadenia vecného bremena v prospech podielového spoluvlastníka sa snažíme ozrejmiť pomocou výkladu judikatúry Slovenskej a Českej republiky (ČR).

Súdy ČR v nasledujúcich konaniach vyslovili záporné stanovisko k tejto problematike. Vo svojom odôvodnení uviedli, že zriadenie vecného bremena v prospech podielového spoluvlastníka by bolo v rozpore so základným princípom vecného bremena ako práva k cudzej veci a ďalej upozornili na skutočnosť, že vecné bremená sa zriaďujú v prospech niekoho iného:

- Vecné bremeno v prospech spoluvlastníka nehnuteľnosti (odôvodnenie Krajského súdu (KS) v Ostrave k 22 Ca 153/94 z 29. 6. 1994) – Dohodu o zriadení vecného bremena nie je možné uzavrieť medzi podielovými spoluvlastníkmi nehnuteľnosti. Vzťah medzi nimi treba riešiť dohodou o hospodárení so spoločnou vecou podľa ustanovenia §139 odst. 2 ObčZ.
- Vecné bremeno v prospech spoluvlastníka nehnuteľnosti (odôvodnenie KS v Brne k 35 Ca 68/94 z 14. 4. 1995) – vecné bremeno v prospech spoluvlastníka nehnuteľnosti nie je možné zriadiť, pretože ust. §151 odst. 1 ObčZ definuje vecné bremeno tak, že obmedzuje vlastníka nehnuteľnosti v prospech niekoho iného.
- K možnosti zriadiť vecné bremeno v prospech spoluvlastníka (odôvodnenie Mestského súdu v Prahe k 33 Ca 110/98-9 z 30. 9. 1998) - Vecné bremeno nemôže byť zriadené v prospech spoluvlastníka zaťažovanej nehnuteľnosti. To by bolo v rozpore s povahou vecného bremena ako práva k cudzej veci (ustanovenie §151 n a násl. o vecných bremenách). Vecné bremeno je právom k cudzej veci, nemôže byť zriadené k vlastnej veci (t. j. ani k veci čiastočne vlastnej, ako je to v prípade spoluvlastníkov) [9].

Najvyšší súd ČR pri výklade niektorých ustanovení noviel českého Občianskeho zákonníka uverejnenom pod č. R 45/1986 k predmetnej problematike zaujal kladné stanovisko, podľa ktorého „nemožno vylúčiť ani takú zmluvu o zriadení vecného bremena, ktorou si pôvodný vlastník celej nehnuteľnosti, ktorý previedol iba jej časť a zostal tak spoluvlastníkom, zriadil právo zodpovedajúce vecnému bremenu, a to užívanie celej veci. Ak chce spoluvlastník svoje právo užívať celú vec zaistiť aj voči právnym nástupcom druhého spoluvlastníka, nemožno považovať takú zmluvu za odporujúcu zákonu“.

Podobné rozhodnutie vydal aj Najvyšší súd SR (rozsudok 13. 5. 2010, sp. Zn. 8Sžo/98/2010) vo veci, v ktorej obsahom vecného bremena, ktoré zriaďuje podielová spoluvlastníčka v prospech druhej spoluvlastníčky nehnuteľnosti, je právo doživotného bývania a užívania nehnuteľnosti. Najvyšší súd SR sa nestotožňuje so záverom, že tu dochádza k splnutiu práva a povinnosti u oprávnenej osoby, pretože spoluvlastníctvo k týmto nehnuteľnostiam nezakladá jej právo bezplatne doživotne užívať tieto nehnuteľnosti ako ich výlučný vlastník. Obsah práv vyplývajúci z vlastníckeho (spoluvlastníckeho) práva je iný, než obsah práv z vecného bremena, z povahy vecného bremena vyplýva, že sa viaže na oprávnenú osobu a trvá doživotne, čo pri vlastníckom práve neplatí.

Iný senát Najvyššieho súdu SR (sp. zn. 6Sžr/13/2014 zo dňa 28. 1. 2015) v podobnej veci vyjadril záporné stanovisko k možnosti zriadenia takéhoto vecného bremena a vyslovil opačný názor, a to: podiel spoluvlastníka k spoločnej veci je ideálnym podielom, tzn., že nie je reálne určená časť veci viažuca sa k podielu spoluvlastníka, a preto spoluvlastník spoločnej veci, ktorému zákonodarca pri-

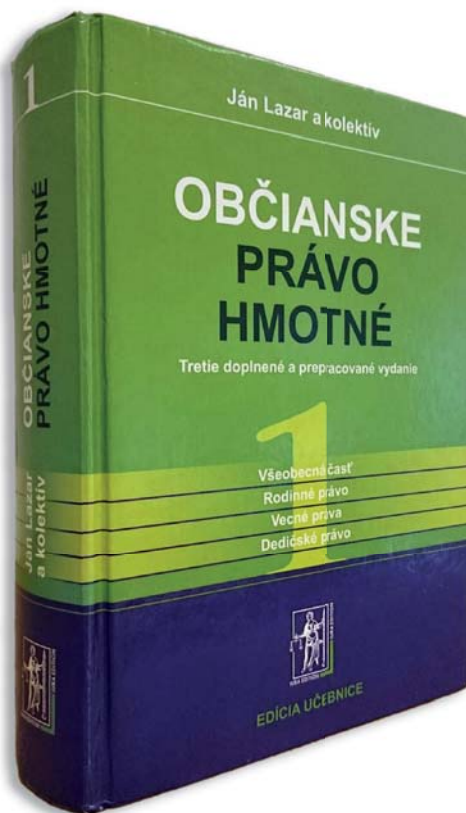
znáva a garantuje všetky práva vyplývajúce z vlastníctva je oprávnený predmet vlastníctva užívať, pričom výška jeho ideálneho podielu vyjadruje, v akom podiele sa bude podieľať, napr. na udržiavaní alebo zveľaďovaní veci, alebo na úžitkoch tejto veci. Výkon vlastníckych práv patrí spoluvlastníkovi doživotne a jeho vlastnícke právo v ideálnom podiele po jeho smrti nadobúdajú jeho dedičia v zmysle § 460 OZ.

Aktuálny rozsudok Najvyššieho súdu SR z roku 2015 je logický a v súlade so zásadou, že právo zodpovedajúce vecnému bremenu nemôže viazať na vlastnej veci, nakoľko vecné bremená sa týkajú práva k cudzej veci, a preto ho nemožno zriadiť ani v prospech spoluvlastníka nehnuteľnosti.

K možnosti zriadenia vecného bremena k spoluvlastníckemu podielu na zaťaženej nehnuteľnosti:

Podielové spoluvlastníctvo je tzv. ideálnym spoluvlastníctvom, t. j. podiel spoluvlastníka nevymedzuje určitú reálnu časť nehnuteľnosti, ale podielový spoluvlastník disponuje podielom na celej veci, je spoluvlastníkom celej nehnuteľnosti [10] (obr. 2).

V praxi sa však môžeme stretnúť s prípadmi, keď na základe rozhodnutia spoluvlastníkov prijatého podľa §139 ods. 2 Občianskeho zákonníka sa spoluvlastníci dohodnú, že určitú reálnu časť nehnuteľnosti je oprávnený užívať presne vymedzený spoluvlastník. Príkladom môžu byť garážové státi, v prípade ktorých môžeme hovoriť o určitom „zreálnení“ ideálneho podielu spoluvlastníka a o jeho zhmotnení na tej ktorej nehnuteľnosti. Podielový spoluvlastník nebytového priestoru, v ktorom sa nachádzajú jednotlivé garážové státi, je oprávnený užívať presne vymedzenú časť nehnuteľnosti – garážové státi. V mnohých prípadoch je konkrétne číslo garážového státi evidované na príslušnom liste vlastníctva ako iný údaj. Z uve-

Obr. 2 Ukážka publikácie na tému podielové spoluvlastníctva

dených skutočností nám vyplýva, že vlastník garážového státia (podielový spoluvlastník nebytového priestoru) je oprávnený nakladať so svojím spoluvlastníckym podielom, môže k nemu zriadiť vecné bremeno bez potrebnej súčinnosti ostatných spoluvlastníkov nebytového priestoru, povinným z vecného bremena je sám vlastník garážového státia – podielový spoluvlastník nebytového priestoru, v ktorom sa garážové státie nachádza. Ostatní spoluvlastníci nemusia byť účastníkom zmluvy o zriadení vecného bremena, keďže sa vecné bremeno zriaďuje len ohľadne spoluvlastníckeho podielu, a to v rozsahu spoluvlastníckych práv podielového spoluvlastníka.

LITERATÚRA:

- [1] Zákon č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov.
- [2] SVOBODA, J. a kolektív: *Občiansky zákonník*. Komentár a súvisiace predpisy. Bratislava: EUROUNION 2005.
- [3] Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 162/1995 Z. z. o katastri nehnuteľností a o zápise vlastníckych a iných práv k nehnuteľnostiam (katastrálny zákon) v znení neskorších predpisov.
- [4] Zákon č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení neskorších predpisov.
- [5] BAREŠOVÁ, E.-BAUDYŠ, P.: *Zákon o zápisoch vlastníckych a jiných věcných práv k nemovitostem*. Komentář. 3. vydání. Praha: C. H. Beck 2002.
- [6] Zákon č. 89/2012 Sb. občanský zákoník v znení neskorších predpisov.
- [7] Zivilgesetzbuch (ZGB) – občiansky zákonník švajčiarsky.
- [8] BOROVIČKA, P.-ŠUSTROVÁ, D.: *Vlastnická služebnost a katastr nemovitostí*. Bulletin-advokacie.cz 2014.
- [9] BRADÁČ, A.-FIALA, J.-HÁBA, J.-HALLEROVÁ, A.-SKÁLA, M.-VITULOVÁ, N.: *Věcná břemena od A do Z*. 2. aktualizované vydání. Praha: Linde, a. s., 2002.
- [10] LAZAR, J. a kolektív: *Základy občianskeho práva hmotného*, 1. zväzok. Bratislava: IURA EDITION 2004.

Do redakcie došlo: 11. 3. 2016

Lektorovala:
JUDr. Odetta Poldaufová,
ÚGKK SR

Z ČINNOSTI ORGÁNŮ A ORGANIZACÍ

INFORMACE – Centra studentských aktivit České kosmické kanceláře

Centrum upozorňuje na některé probíhající programy pro studenty, mladé vědce a ostatní převážně mladé zájemce o kosmonautiku.

Vzdělávací a popularizační přednášky o kosmonautice

Česká kosmická kancelář (ČKK) nabízí přednášky pro základní a střední školy o kosmonautice a přínosech kosmonautiky pro běžný život lidí na planetě Zemi a besedy pro děti z mateřských škol o létání do vesmíru. Dále nabízí přednášky pro veřejnost (kluby, hvězdárny, semináře, konference, kurzy) o historických i aktuálních událostech v kosmonautice a o budoucnosti dobývání vesmíru. Přehled nabízených přednášek v možných podzimních termínech roku 2016 je na adrese <http://kosmoprednasky.webnode.cz>.

V České republice se uskutečnil program Světového kosmického týdne

Týden věnovaný celosvětové propagaci a popularizaci kosmonautiky se uskutečnil od 4. do 10. 10. 2016.

Obr. 1 Na internetových stránkách ČKK jsou nejen informace o probíhajících programech, ale i aktuality ze studentského dění

Česká kosmická kancelář (obr. 1), národní koordinátor aktivit Světového kosmického týdne (WSW, World Space Week) v ČR vyzvala všechny organizátory vhodných vzdělávacích a popularizačních akcí, kteří měli zájem se zapojit do programu Světového kosmického týdne, o zaslání informací a jimi připravovaných akcí. S ohledem na větší popularizaci kosmonautiky byly do přehledu zařazeny všechny akce konané (nebo zahájené) v termínu od 1. 10. do 15. 10. 2016. Další informace na adrese: <http://www.worldspaceweek.org/>.

Studentská konference What's new in Aerospace?

Studentská konference, která prezentuje vědecko-výzkumné aktivity na ČVUT z oblastí letectví a kosmonautiky, studijní obory a programy zaměřené do těchto oblastí a zájemcům o aktuality v oblasti letectví a kosmonautiky poskytuje řadu zajímavých přednášek. Konference i přednášky budou vedeny v českém jazyce. Vědecko-výzkumné pracovní skupiny ČVUT budou prezentovat své činnosti i formou posterů a ukázek svých produktů, které obohatí mluvené slovo a orální prezentace. Konference se koná 29. a 30. 11. 2016 v Kongresovém centru Masarykovy koleje ČVUT (Thákurova 1, Praha 6). Bližší informace o programu konference – na adrese <http://aerospace.fel.cvut.cz/conference2016>.

Informace o programech pro studenty a mladé zájemce o kosmonautiku najdete na stránkách Centra studentských aktivit ČKK <http://www.czechspace.cz/cs/prilezitosti/vzdelavani>. O úspěších českých studentů na mezinárodních akcích si můžete přečíst na webových stránkách <http://www.czechspace.cz/cs/uspechy-studentu>. Centrum studentských aktivit ČKK, Sokolovská 32/22, 180 00 Praha 8, e-mail: halousek@czechspace.cz. (Na této e-mailové adrese se mohou i další zájemci přihlásit k odběru informací o studentských programech a zajímavých akcích ČKK, Evropské kosmické agentury a dalších organizátorů.) Další informace o dění v české kosmonautice získáte na <http://www.czechspace.cz>.

*Ing. František Beneš, CSc.,
Zeměměřický úřad, Praha*

Když mapa slaví narozeniny 300 let od vydání Müllerovy mapy Moravy

MUZEUM MASARYKOVY UNIVERZITY
16.11.2016 - 28.2.2017

VSTUP ZA BAZILIKOU NANEBEVZETÍ PANNY MARIE, MENDLOVO NÁM. 1A, BRNO
OTEVŘENO: ÚTERÝ - NEDĚLE OD 10 DO 17 HODIN, WWW.MENDELMUSEUM.MUNI.CZ

MĚDĚNÉ TISKOVÉ MATRICE
HISTORICKÉ MĚŘICKÉ PŘÍSTROJE RYTÍ A TISK STARÝCH MAP
NEJSTARŠÍ MAPY MORAVY
UKOPIŠNÝ CÍSAŘSKÝ EXEMPLÁŘ

Z MEDZINÁRODNÝCH STYKOV

Prvá Konferencia spoločnej vízie 2016 sa s úspechom uskutočnila v Amsterdame

Predsedsníctvo Rady Európskej únie (EÚ) rotuje medzi členskými štátmi každých šesť mesiacov a prvý polrok 2016 pripadlo predsedsníctvo na Holandsko. Ako už býva zvykom, aj plenárne zasadanie Stáleho výboru pre kataster (PCC) v EÚ sa konalo v tejto krajine v Amsterdame. Hostiteľská organizácia, ktorou bol holandský Úrad pre kataster, registráciu práv k nehnuteľnostiam a mapovania (Kataster), sa rozhodla zorganizovať stretnutie PCC v rámci väčšieho podujatia, ktoré nazvala „Konferencia spoločnej vízie 2016“ (CVC 2016). Holandský Kataster sa podujal na neľahkú úlohu, konkrétne pripraviť podujatie, ktoré by svojim obsahom a formou podporilo dohodu „Spoločnej vízie“. Dohoda „Spoločnej vízie“ o spolupráci na otázkach týkajúcich sa katastra nehnuteľností a registrácie práv k nehnuteľnostiam, bola podpísaná 23. 10. 2013 počas litovského predsedsníctva. Partnermi, ktorí podpísali tento dokument, sú EuroGeographics, PCC, Eulis, CLGE a ELRA. Napriek tomu, že dohoda bola podpísaná na jeseň 2013, až holandské predsedsníctvo prinieslo prvú spoločnú konferenciu všetkých piatich partnerov.

CVC 2016 sa konala v dňoch 5. až 7. 6. 2016 a zúčastnilo sa jej približne 175 zástupcov z celej Európy, a to nielen z katastrálnych a geodetických inštitúcií. Nosnou témou zasadania, ktoré sa konalo v konferenčnej miestnosti hotela NH Barbizon Palace (obr. 1), bola „Migrácia do inteligentného sveta“.

Konferencia bola rozdelená na päť sekcií, ktoré boli tematicky rozlíšené a vedené jednotlivými organizáciami. Na záver druhého dňa sa uskutočnilo ple-

nárne zasadanie PCC s odovzďaním predsedsníctva, ktoré bolo určené len pre členov PCC.

Otvorenie konferencie a uvítaciu reč predniesol generálny riaditeľ sekcie Nadácie trhu práce GEO z Katastra Hendrik Westerbeek. Potom nasledovali otváracie prezentácie od Franka Tierolffa, člena predstavenstva holandského Katastra a Hansa Mommaasa, generálneho riaditeľa holandskej agentúry životného prostredia. Druhý spomínaný sa vo svojej prednáške zamerlal na prepojenie údajov z jednotlivých databáz a ich poskytovanie koncovým používateľom. Popísal ich portál, prostredníctvom ktorého poskytujú údaje z rôznych zdrojov, kde ten najdôležitejší je práve kataster nehnuteľností. Tieto údaje sú voľne prístupné verejnosti, ktorá ich môže použiť na vlastné štúdie či analýzy. Keďže verejnosť v Holandsku je aktívna a chce sa zapájať do rozvoja krajiny, vzniká vďaka ich portálu s voľne prístupnými údajmi veľa ďalších projektov prospešných pre obyvateľov krajiny.

Prvá sekcia s názvom „Inteligentné mestá, koniec jednoduchej evidencie?“ bola pod patronátom združenia EULIS. Moderátorom sekcie bol Pekka Halme – predseda predstavenstva EULIS a zároveň riaditeľ strategického rozvoja Národnej geodetickej agentúry vo Fínsku. V tejto sekcii sa pozornosť sústredila na to, aký vplyv majú inteligentné mestá na registráciu práv k nehnuteľnostiam. Boli nastolené otázky typu: Jednotlivé projekty alebo prepojená sieť partnerstiev? Zmena v používateľských potrebách a ako sa môže vyhovieť požiadavkám užívateľov? Väčšie zapojenie spoločnosti, ako napríklad crowd sourcing a jeho dopad na kvalitu registrov a súvisiacich rizík spojených s ochranou osobných údajov. Ciele trvalo udržateľného rozvoja Organizácie spojených národov. Otvorené a prepojené údaje a inovácie na použitie v inteligentných mestách. Profesor geoinformatiky Arnold Bregt z univerzity Wageningen (Holandsko), prednášal o dôležitosti miest a ich postavení v spoločnosti. Prezentoval mestá ako pragmatické (nenasledujú ideológie, ale sa snažia riešiť aktuálne problémy) a dynamické (neustále sa rozvíjajú). Okrajovo sa dotkol aj témy Infraštruktúra

Obr. 1 Rokovacia miestnosť hotela NH Barbizone Palace

pre priestorové informácie v Európskom spoločenstve (INSPIRE), ktorá má podľa neho dobrý rámec a skvelú myšlienku, iba implementácia je problematická. Ďalším prednášajúcim bol Martin *Dubbeling*, urbanista a návrhár zo spoločnosti ISOCARP (Holandsko). Hovoril o urbanistických riešeniach miest po celom svete a o cieľoch udržateľného rozvoja. Martijn *Rijdsdijk*, manažér informačných služieb holandského Katastra, prezentoval využitie presných súradníc v každodennom živote. Ide hlavne o súradnice použité v navigáciách, ktoré sa získavajú z globálnych navigačných satelitných systémov (GNSS) referenčných sietí. Holandsko má 14 permanentných staníc v rámci ich siete NETPOS. Predstavil projekty ktoré využívajú GNSS súradnice. Sú to napr. poľnohospodárske stroje pri práci na poliach, vývoj autonómnych automobilov (Tesla, Mercedes, Toyota), navigácia pre nevidiacich a slabozrakých, vyšetrovanie dopravných nehôd, mobilná aplikácia pre orientáciu vo vnútri budov a pod.

Moderátorom druhej sekcie s názvom „*Pohovorme si o morskom katastri*“ bol Maurice *Barbieri*, predseda Rady európskych geodetov (CLGE). Táto sekcia sa týkala krajín, ktorých súčasťou je aj morské pobrežie. V rámci sekcie si partnerské krajiny vymieňali poznatky týkajúce sa projektu Morský kataster. Tento projekt vznikol počas gréckeho predsedníctva v júni 2014. Rozoberali sa tu otázky typu – Aké je spojenie s Blue Economy a Blue Growth (dlhodobá stratégia na podporu udržateľného rastu v morských oblastiach)? Aké sú dôsledky Dohovoru Organizácie spojených národov (OSN) o právach na mori (UNCLOS) a integrovanej námornej politiky EÚ? Zároveň sa hovorilo aj o vplyvoch vodného manažmentu na kataster nehnuteľností. Prvou prezentujúcou bola Evangelia *Balla* z Grécka, ktorá je jednou z hlavných iniciátorov projektu Morský kataster. Vo svojej prezentácii hovorila o projekte od jeho vzniku až po súčasný stav. Načrtla aktuálny stav Morského informačného systému (MIS) v Európe. Z 28 členských krajín sa do prieskumu zapojilo 19. Z týchto má 13 krajín vyvinutý aspoň nejaký MIS. Zvyšných 6 krajín zatiaľ nevytvorilo žiadny MIS. Ďalej spomenula, že v právnom rámci EÚ nie je žiadna zmienka o Morskom katastri. Podobne ani vo väčšine krajín EÚ nie je jasné zapojenie sa katastrálnych autorít do iniciatív ohľadom vývoja Morského katastra. Vyzvala jednotlivých členov, aby sa viac zapájali do projektu. V podobnom duchu sa niesli aj prezentácie od ostatných delegátov. Guido de *Latte* z Belgicka sa zameriaval na právne aspekty Morského katastra. Roger *Longhorn* zo Spojených štátov amerických hovoril o morskom priestorovom plánovaní a ďalšie dve prezentácie boli venované vývoju Morského informačného systému vo Francúzsku a Švédsku.

Moderátorom tretej sekcie s názvom „*Načo je nám inteligentná interoperabilita?*“ bol Alasdair *Lewis*, predseda Európskej asociácie pre registráciu práv k nehnuteľnostiam (ELRA). Sekcia poukázala na to, že všetko je už prepojené. Harmonizácia, sémantika a štandardizácia je nevyhnutná. Ako môžeme skombinovať naše sily a čo sa musí zlepšiť? Ako môžeme optimalizovať vplyv a pridanú hodnotu z projektov IMOLA, ISA a ELF? Dôležitosť noriem a kam smerujeme? Aký je vplyv nových technológií? To je len zopár z otázok, na ktoré sa snažila dať odpoveď táto sekcia. Bert *Beentjes*, expert na stratégiu a politiku v oblasti digitálneho rozvoja v holandskom katastri, mal zaujímavú prednášku s názvom Geo-údaje ako súčasť ekosystému. Hovoril o rôznych elektronických zariadeniach,

cez ktoré sa ľudia pripájajú na internet a prostredníctvom ktorých produkujú údaje (mobil, TV, kamery, fotoaparáty, počítače...). Takéto údaje sú potom využívané inými poskytovateľmi, ako napr. Google. Tieto údaje ale nie sú referenčné. Holandský kataster sa snaží otvárať svoje údaje a prepájať ich s inými, aby ich mohli používať bežní internetoví používatelia, Google, Bing a pod., a tým sprístupniť referenčné údaje. Ingrid *Vanden Berghe*, predsedníčka EuroGeographics, mala prednášku o rozvoji geo-infraštruktúry a interoperability. Najprv poskytla všeobecné informácie o organizácii EuroGeographics a potom sa venovala projektu Európsky lokalizačný rámec (ELF). Jesús *Camy*, projektový manažér projektu IMOLA, mal prednášku o výsledkoch projektu IMOLA (Model interoperability pre prepojenie registrov práv k nehnuteľnostiam v rámci súdnej spolupráce). Úlohou je definovať sémantický model pre štandardizovaný výstup z registrov práv k nehnuteľnostiam a vyvinúť šablónu pre Európsky dokument registrov nehnuteľností (ELRD). Vo svojej prezentácii sa venoval architektúre projektu, XML schémam, štúdiu uskutočniteľnosti, porovnávacím schémam, riešeniam a pod.

„*Budúcnosť polohovej infraštruktúry*“ bol názov štvrtej sekcie, ktorú moderoval Daniel *Steudler*, predseda katastrálnej expertnej skupiny v rámci organizácie EuroGeographics. Táto sekcia pojednávala o tom, že kataster a registrácia práv k nehnuteľnostiam sa stále viac premieňajú na infraštruktúru priestorových informácií. Znamená to koniec klasickej registrácie nehnuteľností? A čo inžinierske siete, potrebujú a 3D ako centrálné platformy, ktoré obsahujú data-sety poskytnuté štátnymi organizáciami? Aký je vplyv ELF a INSPIRE a ako môžeme optimalizovať pridanú hodnotu týchto rámcov? Mick *Cory*, výkonný riaditeľ EuroGeographics, mal prednášku s názvom Európska lokalizačná služba. V nej nadviazal na prednášku Ingrid *Vanden Berghe*, ktorá hovorila len vo všeobecnosti o projekte ELF. Mick *Cory* sa podrobnejšie zaoberal Európskymi lokalizačnými službami (ELS), ktorých prínosom má byť ušetrenie času a peňazí, ale hlavne podpora opakovaného použitia informácií verejného sektora. Projekt ELF je prvým krokom vo vývoji budúcich ELS. Jeho ukončenie je naplánované na október 2016, kedy prechádza do dvojročnej prechodnej fázy. EuroGeographics sa stáva vlastníkom technickej infraštruktúry a pilotných produktov a služieb. Bude pokračovať v práci na vývoji fungujúcich služieb, ktoré budú ponúkať najaktuálnejšie informácie z oficiálnych národných zdrojov. Dlhodobým cieľom je ponúknuť celoeurópske pokrytie. V tomto bloku vystúpila aj Eva *Pauknerová* (Česká republika – ČR), ktorá hovorila o praktickej implementácii projektu ELF v ČR. V prednáške hovorila aj o prepojení jednotlivých registrov v rámci krajiny a aj o tom, že v ČR už majú implementované všetky témy v rámci smernice INSPIRE. Prednášku o 3D katastri mala Jantien *Stoter* (Holandsko). V nej vyjadrila názor, prečo je 3D kataster dôležitý. Svet nie je plochý a 3D technológie sa vyvíjajú. 3D údaje, ktoré stoja za 3D vizualizáciami, poskytujú významnú hodnotu pre spoločnosť. Pomocou 3D prístupu môžeme podstatne lepšie modelovať prostredie. To nám pomôže lepšie porozumieť procesom a ich vplyvom ako napr. hluk, kvalita ovzdušia, záplavy a pod. V prednáške hovorila o prebiehajúcom vývoji 3D katastra v Holandsku. Spomenula prvý prípad registrácie práv k nehnuteľnostiam v 3D, ktorý sa vykonal v marci 2016. Týkalo sa to podzemnej železničnej stanice v meste Delft, ktorá má štyroch rôznych vlastníkov a niekoľko poschodí. Ukazovala rôzne 3D vizualizácie objektu s farebným rozlíšením jednotlivých právnych vlastníctiev. Podľa ich štúdií by sa na 3D kataster mohlo prejsť do roku 2050. Zaujímavá bola diskusia na záver, kde sa pýtali publika, či si vedia predstaviť aplikáciu 3D katastra na všetky budovy alebo len na vybrané objekty. Z hlasovania cez BuzzMaster (mobilná aplikácia, ktorá umožnila prítomným hosťom klásť otázky, odpovedať a hlasovať pomocou mobilných telefónov) vyplynulo, že asi iba 10 % prítomných si to vie predstaviť aplikovať na celý kataster.

Posledná sekcia s názvom „*Kataster ako súčasť eGovernmentu*“ bola moderovaná Martinom *Salzmannon*, ktorý vystupoval ako predseda PCC počas holandského predsedníctva v Rade EÚ. Piata sekcia pojednávala o tom, že kataster sa stal cennou súčasťou eGovernmentu. Sme svedkami pokračujúceho vývoja smerom k i-Governmentu a i-Spočnosti. Katastrálne informácie sú súčasťou informačnej sady, ktorú si spoločnosť vyžaduje v priestorových a právnych oblastiach. Stále viac pracujeme v sieťach, informácie sú viac a viac poprepávané a všetky subjekty v rámci siete sú aktívne zapojené. To má vplyv na to, ako budeme používať a oceňovať prínos (profesionálnej) verejnosti, ako určité kva-

litu prepojených autoritatívnych údajov a ako budeme pristupovať k údajom, ochrane osobných údajov a vlastníctvu údajov. V rámci sekcie vystúpilo viacero prezentujúcich. Rik Wouters, generálny riaditeľ Európskej pozemkovej informačnej služby (EULIS), mal prednášku o e-Justice: prepojenie registrov práv k nehnuteľnostiam. Hovoril o portáli EULIS, ktorý je už 10 rokov v prevádzke. Služi ako centrum, cez ktoré sú prepojené registre práv k nehnuteľnostiam jednotlivých krajín. Poskytuje cezhraničný prístup k registrom pre profesionálnych používateľov, ako sú notári, banky, agentúry s nehnuteľnosťami a pod. V roku 2012 sa Komisia EÚ rozhodla integrovať portál EULIS do portálu e-Justice, čím poskytla priamy prístup k registrom práv k nehnuteľnostiam členských štátov cez ich vlastný portál. V roku 2015 DG Justice odobrila grant na prebudovanie portálu EULIS, ako aj fondy pre organizácie členských štátov, ktoré majú na starosti registre práv k nehnuteľnostiam, aby sa pripojili k portálu. Priebeh projektu sa ešte bude prediskutovávať. Od roku 2018, združenie EULIS už nebude udržiavať ich portál. V momente, ako bude nový portál pripravený a vlastníctvo bude v rukách Komisie, úloha organizácie EULIS sa zmení. Otázka bude znieť: Existuje budúcnosť pre EULIS? Pokiaľ áno, aké budú úlohy a zodpovednosti a ako budeme organizovaní? Ďalšou zaujímavou prezentáciou bola prednáška od Carlosa Alonsa a Pedra Fandosa zo Španielska. Kataster a Register práv k nehnuteľnostiam sú dve nezávislé, ale úzko súvisiace organizácie. V prednáške predstavili obe organizácie, rámec ich spolupráce a sústredili sa na problémy a dosiahnuté riešenia. Sjef van Erp z Holandska hovoril o legálnych aspektoch inteligentného sveta. V prednáške sa zameriaval na komplikované právne otázky, ktoré nastanú pri práve aplikovateľnom pre registračné systémy vo svetle tradične uplatňovaného pravidla *lex rei sitae* (miestny zákon upravuje majetkové vzťahy). Registračné systémy nepracujú v právnom vákuu, ale v rámci určitého právneho systému s vlastným právnym poriadkom a sieťou právnych profesionálov. Môže internetová technológia obísť takto dobre zabehnutý právny a profesionálny rámec? Ingmar Vali z Estónska hovoril o interoperabilite eGovernmentu, zdieľaní a opakovanom používaní informácií s cieľom vybudovať udržateľné, finančne nenáročné a inteligentné služby. Zdôraznil, že v Estónsku už upustili od papierovej formy, všetko majú digitálne (čo sa registrácie práv k nehnuteľnostiam týka). Vďaka elektronizácii ušetrí až 50 % výdavkov. Ľudia už nemusia chodiť na úrady, všetko vybavujú cez internet – veľa registračných úradov sa preto zatvorilo. Dokonca aj zamestnanci už nemusia chodiť každý deň do práce, ale komunikujú so zákazníkmi z domu. Keďže majú všetko zdigitalizované, zašli až do takého extrém, že chceli zničiť všetky písomnosti, ktoré majú uložené. Našťastie národný archív sa ponúkol, že to uskladní vo vlastných priestoroch.

Záver druhého dňa konferencie patril Plenárnemu zasadaniu Stáleho výboru pre kataster v EÚ, ktoré bolo výlučne pre členov PCC. Martin Salzmann, ako hosťujúci predseda, stručne zhrnul priebeh a prípravu CVC 2016 a zároveň vyzval prítomných, aby sa vyjadrili k práve skončenej konferencii. Druhým bodom programu bol projekt Morský kataster. Z diskusie vyplynulo, že na projekte treba ešte popracovať. Dokument sa potom rozpošle na posúdenie jednotlivým krajinám a následne sa zapracujú ich pripomienky. Ako sa bude ďalej projekt vyvíjať, ukáže až budúcnosť. Zatiaľ je jeho smerovanie a cieľ dosť nejasný. V projekte sa bude pokračovať aj cez slovenské predsedníctvo.

Po diskusii nasledovalo oficiálne odovzdanie predsedníctva Slovensku, ktoré bude nasledujúcich 6 mesiacov predsedáť Stálemu výboru pre kataster v EÚ. Odovzdávanie začalo krátkou prednáškou Erika Ondrejčku (obr. 2) z Úradu geodézie, kartografie a katastra Slovenskej republiky (ÚGKK SR), kde v stručnosti predstavil ÚGKK SR, priority predsedníctva a zároveň pozval delegátov na budúcu konferenciu. Jej formát bude obdobný ako bolo stretnutie v Amsterdame. Tento krát však pôjde iba o stretnutie členov organizácií PCC, EuroGeographics a EULIS. Nosnou témou konferencie bude „Úloha katastra nehnuteľností a interakcia s partnermi“ a bude sa konať v termíne 16. až 18. 11. 2016 v Bratislave. Po prednáške nasledovalo už len formálne odovzdanie vlajčky PCC (obr. 3), ktoré ukončilo Plenárne zasadanie PCC v Amsterdame.

Záverom možno skonštatovať, že prvá spoločná konferencia piatich európskych asociácií bola zorganizovaná na výbornej úrovni a ani pri takom veľkom počte delegátov nenastali vážnejšie problémy. Jediným negatívom bolo snáď len to, že nie všetci delegáti, a rovnako aj niektorí prednášajúci neboli z geodetického alebo katastrálneho prostredia, a preto veľa prednášok nesúviselo

Obr. 2 Prezentácia Erika Ondrejčku

Obr. 3 Odovzdávanie predsedníctva, Erik Ondrejčka (vľavo) a Martin Salzmann

s katastrom nehnuteľností alebo geodéziou ako takou. Nič to však nemení na fakte, že dané prednášky boli na vysokej kvalitatívnej úrovni a všetci prednášajúci sa snažili vyjadriť svoj názor k otázke migrácie do inteligentného sveta.

Ing. Matúš Fojtl,
ÚGKK SR

19. medzinárodná konferencia AGILE geografických informačných vied – Geopriestorové údaje v meniacom sa svete

V dňoch 14. až 17. 6. 2016 sa uskutočnila v poradí už 19. konferencia Association of Geographic Information Laboratories in Europe (AGILE) pod záštitou Finnish Geospatial Research Institute (FGI), University of Helsinki, Aalto University a University of Turku. Po 16 rokoch miesto konania konferencie sa vrátilo do hlavného mesta Fínska, nazývaného aj ako „Dcéra Baltického mora“. Helsinki sú známe nie iba úchvatnou prírodou a množstvom jazier, ale aj vysokou úrovňou vzdelávania, technológií a zároveň sa zaraďujú medzi najatraktívnejšie kongresové destinácie. Z tohto hľadiska niet divu, že konferencia AGILE sa uskutočnila v priestoroch hlavnej budovy University of Helsinki (obr. 1).

Tohtoročná konferencia AGILE sa niesla v znamení Medzinárodného roka mapy. Nosnou témou bola kartografia, jej dôležitosť a budúcnosť, mapy budúcnosti a budúcnosť máp. Na túto problematiku nadväzoval aj workshop s názvom „Code Loves Maps“, ktorý sa uskutočnil v predkonferenčný deň na pôde univerzity. Workshop otvoril Pyry Kettunen z Finnish Geospatial Research Insti-

Obr. 1 Hlavná budova University of Helsinki

tute, ktorý vo svojich úvodných slovách podotkol problematiku programovania a kartografie, totiž v súčasnosti sa kladie väčší dôraz na vizualizáciu ako samotnú kartografiu. Po ňom nasledoval Florian *Ledermann* z Research Group Cartography Wien, ktorý prezentoval tvorbu interaktívnych máp na webe pomocou kódov/programovania. Pre tvorbu „jednoduchých“ mapy potrebujeme množstvo kódov a zásadným problémom je, že v nich ťažko nájsť informácie o kartografii. Môže to byť spôsobené, napr. aj tým, že programátori softvérov pre geografické informačné systémy (GIS) nedisponujú kartografickými vedomosťami, a tým pádom tie vedomosti nie sú priamo integrované do týchto produktov. Navyše, sa ukázal výrazný pokles kartografických vedomostí, techník a metód, ktoré prichádzajú s každou jednou technologickou zmenou. Samotným cieľom v blízkej budúcnosti je, aby programovanie lepšie vystihovalo a naplnilo kartografické potreby. Z tohto dôvodu Florian *Ledermann* predložil účastníkom výskumnú agendu s názvom „Code and Cartography“, ktorá má slúžiť ako základ pre rozvoj danej problematiky. Bertrand *Duménieu* z Le Laboratoire Cartographie et Géomatique (COGIT) prezentoval o tvorbe umeleckých máp a mapových štýlov nad aktuálnymi kartografickými údajmi pomocou expresívnej metódy. Základom bola Cassiniho mapa a hlavne jeho vyjadrovacie prvky, ktoré sa zdigitalizovali a následne použili pre kartografiu súčasných máp. Cieľom tohto projektu bolo zistiť, či sú estetické mapy pre používateľa lepšie, prehľadnejšie, a či disponujú väčšou výpovednou hodnotou ako bežné mapy. Po ňom nasledovala Nadia *Panchaud* zo Swiss Federal Institute of Technology in Zurich, ktorá prednášala o rôznych nedostatkoch národných geoportálov, medzi ktoré patrí aj publikovanie príliš veľkého množstva informácií, kedy už nie je jednoznačné, ktoré informácie sú dôležité a ktoré menej. Ďalej sa venovala možnostiam využitia sémantických informácií v kartografii a jej aplikovaní vo webovom prostredí, integrácii sémantických funkcionalít pri programovaní a pri vytváraní pridanej hodnoty máp. Jerol *Jedlička* ([obr. 2](#)) zo Západočeskej univerzity v Plzni vo svojej prezentácii pojednával o tvorbe CityGML LOD4 (Level of detail) údajového modelu a jeho následnom exporte do SketchUp. Hlavnou výhodou tohto procesu je, že dovoľuje zachovať všetky informácie, ako napr. informácie o kartografii ako aj samotnú sémantiku v údajoch, čiže nedochádza k žiadnej strate. V tento predkonferenčný deň okrem spomínaného workshopu sa uskutočnili aj ďalšie paralelné workshopy, ako napr. Automated generalisation for ondemand mapping, CCM2 River and Catchment Database for Europe, LINKing and analyzing Volunteered Geographic Information (VGI) across different platforms, 3rd AGILE workshop on Geonames and Geoplay, GIS with NoSQL, Visually-Supported Computational Movement Analysis a GI_N2K Workshop and plugfest: Back-to-back @AGILE-2016.

Obr. 2 Karel Jedlička pri prezentácii

ternational Cartographic Association – ICA) Menno-Jan Kraak so svojou vyzva-
nou prednáškou na tému „Maps supporting a sustainable world“. Zdôraznil dôle-
žitosť a jedinečnosť máp v našom spoločenstve, ktoré nám pomáhajú pri plá-
novaní, poskytujú náhľad do nových trendov a v neposlednom rade pomáhajú
pri rozhodovaní. Z príležitosti medzinárodného roka mapy ICA plánuje vytvoriť
súbor „posterov“ s ktorými by chcela demonštrovať, akým spôsobom pomá-
hajú mapy pri riešení rôznych problémov. Cieľom je poskytnúť viacero karto-
grafických perspektív prostredníctvom tzv. story maps. Svoju prednášku ukon-
čil s veľmi výstižnou vetou, ktorá sa nakoniec stala sloganom celej konferencie:
„Let’s make the world a better place with maps“, čo v preklade znamená „Zlep-
šime náš svet pomocou máp“. Úvodný blok prvého dňa bol ukončený panelo-
vou diskusiou na tému „Maps of the Future and the Future of Maps“, kde hlav-
nými príslušníkmi boli Menno-Jan Kraak, Harvey Miller z Ohio State University,
Mike Gould z Universitat Jaume I a Paula Ahonen-Rainio z Aalto University
(obr. 4). Diskusia prebiehala hlavne o tom, akými ďalšími spôsobmi by sa mohli
mapy viac priblížiť bežným používateľom, a ako by sa mohol vyriešiť všeobecný
problém, ktorý sa týka samotného čítania a porozumenia máp. Poobede sa po-
kračovalo paralelnými sekciami, ktoré sa venovali hlavne priestorovým analý-
zám, ich systémom a metódam, časopriestorovým analýzám a zberu a analýze
priestorových údajov. Prezentovalo sa mnoho rečníkov a medzi nimi aj Nikola
Davidovic z University of Nis, ktorý oboznámil účastníkov výskumom zameria-
vajúcim na zistenie mapovacích a značkových praktík OpenStreetMap pri-
pievateľov. Preukázalo sa, že pravidlá a inštrukcie „MapFeatures“ sa väčšinou
dodržiavajú, ale samotné ťažky sa nevyužívajú v takej miere, ako by sa očaká-

Obr. 3 Zahájenie konferencie vo Veľkej sále univerzity

valo, a tým pádom to spôsobuje nehomogenosť v sade tagov, ktoré sú aplikované na ten istý geografický objekt v rôznych mestských oblastiach. Grant McKenzie zo Space and Time for Knowledge Organization Lab prednášal o „geo-súkromí“ v pozadí súradníc. V súčasnej dobe je čím ďalej, tým väčší dopyt na dáta/údaje, a tým pádom sa častejšie odhalujú aj tzv. digitálne odtlačky našich bežných každodenných aktivít. Cieľom tejto prezentácie bolo upriamiť pozornosť na ochranu súkromia jednotlivcov. Pekka Latvala z National Land Survey of Finland predstavil publiku fínsku národnú architektúru pre digitálne služby. Prenos údajov tejto architektúry je založený na Simple Object Access Protocol (SOAP), ktorý je v rozpore s bežne používanými geopriestorovými štandardmi. Momentálne sa rieši integrácia existujúcich Web Map Services (WMS) a Web Feature Services (WFS) služieb s Finnish National Data Exchange Layer. Prednáška Rusne Sileryte z Delft University pojednávala o pracovných postupoch pre zber, štrukturalizáciu a spracovanie georeferencovaných údajov, ktoré sa týkajú rekreačných aktivít, získaných z rôznych aplikácií monitorujúce športové aktivity, s cieľom zmapovať mestské oblasti s potenciálom na rekreačné využitie. Po ukončení prednášok boli účastníci konferencie pozvaní na radnicu mesta Helsinky, kde ich srdečne privítala predstaviteľka mesta, Anni Sinnemäki. Počas spoločenského večera mali účastníci priestor aj na odborné diskusie s prednášajúcimi.

Druhý deň konferencie otvárala vyzvaná prednáška Shaowena Wang z University of Illinois, na tému „Big Data, CyberGIS and Geospatial Data Science“. CyberGIS predstavuje medzi disciplinárnu oblasť, ktorá kombinuje pokročilú cyber infraštruktúru a e-vedu, geografické informačné vedy a systémy, priestorové analýzy a modelovanie a početné množstvo geopriestorových domén, s cieľom sprístupniť vedecké i technologické pokroky. Prezentácia pojednávala hlavne o výzvach a možnostiach CyberGIS-u a geopriestorových vied. Po vyzvanej prednáške nasledovali paralelné sekcie, ktoré sa venovali témam ako LIDAR údaje, kvalita, modelovanie a vizualizácia priestorových údajov, geopriestorové aplikácie, vzdelávanie a priestorové myslenie. Okrem mnohých sa prezentovala aj Champika Manel Ranasinghe z University of Muenster, ktorá prednášala o vizualizácii polohovej presnosti v mobilných zariadeniach. Projekt bol zameraný na spôsob vizualizácie polohovej presnosti, ako to vníma bežný používateľ a ktorý spôsob vizualizácie uprednostňuje. Navrhla sa nová forma vizualizácie, tzv. cloud-shape. Výsledok výskumu indikuje, že používateľom je prívetivejšia táto nová forma zobrazovania a napomáha k lepšiemu určeniu polohy. Zena Wood z University of Greenwich sa venovala konfliktom vyskytujúcim sa v pešej sieti. Pri plánovaní trás sa viac prihliada na vzdialenosť a čas, a tým pádom menej na hustotu toku peších a vzniknutých konfliktov. Luisa M. S. Gonçalves z Polytechnic University of Leiria predstavila 3D model historického dedičstva mesta Leiria v Portugalsku. Testovala sa hlavne integrácia modelu 3D Building

Obr. 4 Paula Ahonen-Rainio pri panelovej diskusii

Information Modeling (BIM) v prostredí 3D-GIS. Samotné budovy sú reprezentované v rôznych úrovniach podrobnosti a niektoré z nich obsahujú aj historické informácie s cieľom možnosti virtuálnej prehliadky. V sekcii „Methodes for Terrain and Regional Analysis“ sa prezentovala aj Katalin Takács z Maďarskej akadémie vied s príspevkom „Target-specific digital soil mapping supporting spatial planning in Hungary“, kde oboznámila účastníkov digitálnou mapou pôdy, ktorá je vlastne cieľovo-špecifická mapa pôdy s vylepšenou a špecifickou tematikou, priestorovou a časovou presnosťou vyššou ako pri predošlých mapách a taktiež obsahuje komplexnejšie informácie o pôde, ktoré doteraz nemohli byť dostatočne zabezpečené existujúcimi informačnými systémami.

Vybrané príspevky konferencie sú publikované v Lecture Notes in Geoinformation and Cartography: Geospatial Data in Changing World, vydavateľstvom Springer.

Konferencia AGILE bola zo strany organizátorov zrealizovaná na vysokej úrovni s množstvom zaujímavých príspevkov z rôznych kútov sveta. Jubilejný 20. ročník konferencie je plánovaný na budúci rok v dňoch 9. až 12. 5., a to v Holandskom meste Wageningen. Všetci sú srdečne vítaní.

*Ing. Kinga Dombiová,
Výskumný ústav geodézie a kartografie v Bratislave*

SPRÁVY ZO ŠKÔL

Zoznam diplomových prác obhájených absolventmi odboru geodézia a kartografia Stavebnej fakulty STU v Bratislave v roku 2016

Katedra geodézie

- Bc. BADŽGON, J.: Geodetické činnosti pri kontrole pretvorenia mostného objektu (Ing. Peter Kyrinovič, PhD.).
- Bc. FRÁTRIKOVÁ, E.: Modelovanie protieróznych zariadení a opatrení proti vodnej erózii v projekte pozemkových úprav (Ing. Robert Geisse, PhD.).
- Bc. GORIDKOVÁ, L.: Monitoring posunov a pretvorenia stavebného objektu využitím snímačov na báze optických vlákien (Ing. Imrich Lipták, PhD.).
- Bc. HARENČÁROVÁ, V.: Aplikácia metódy terestrického laserového skenovania pri dokumentácii národnej pamiatky (prof. Ing. Štefan Sokol, PhD.).
- Bc. KAPOLKA, J.: Analýza kmitania mostných konštrukcií (Ing. Imrich Lipták, PhD.).
- Bc. KAPUSTA, J.: Geodetický monitoring skeletonovej konštrukcie objektu obchodného domu (Ing. Marek Bajtala, PhD.).
- Bc. BALÁZS, K.: Integrovaná mapa katastra (Ing. Ľubica Hudecová, PhD.).
- Bc. KOŽÍKOVÁ, L.: Meranie deformácií metódou videogrametrie (Ing. Marián Marčíš, PhD.).
- Bc. MRUZEKOVÁ, M.: Klasifikácia bodov z laserového a obrazového skenovania (Ing. Marek Fraštia, PhD.).
- Bc. OKRES, V.: Určenie objemu skládky s využitím terestrických a satelitných metód merania (Ing. Ján Ježko, PhD.).
- Bc. RADVÁNYI, R.: Projekt jednoduchých pozemkových úprav (Ing. Robert Geisse, PhD.).
- Bc. REISINGER, M.: Tvorba 3D modelov územia s využitím geodetických metód zberu údajov (Ing. Ján Ježko, PhD.).
- Bc. ŠILLE, M.: Geodetický monitoring železobetónovej strešnej konštrukcie využitím TLS (Ing. Ján Erdélyi, PhD.).
- Bc. ŠVANCARA, R.: Optimalizácia rozloženia vlíčovacích bodov pri snímkovej triangulácii (Ing. Marián Marčíš, PhD.).
- Bc. TÓTH, K.: Frekvenčná analýza pohybu chemického reaktora (prof. Ing. Alojz Kopáčik, PhD.).
- Bc. TYBOROVÁ, S.: Meranie posunov pomocou detekcie obrazových prvkov (Ing. Marek Fraštia, PhD.).
- Bc. VARADŽÁKOVÁ, M.: Fragmentácia pozemkového vlastníctva (Ing. Ľubica Hudecová, PhD.).

Katedra geodetických základov

- Bc. BULLA, B.: Modelovanie poškodenia lesných porastov lykožrútom smrekovým s využitím modelu TANABBO (Ing. Renata Ďuračiová, PhD.).
- Bc. ČÍČKA, F.: Spracovanie meraní Interferometrie z veľmi dlhých základníc (VLBI) (doc. Ing. Ladislav Husár, PhD.).
- Bc. DUFALOVÁ, E.: Analýza presnosti globálnych geopotenciálnych modelov aktuálnych družicových misií a nové možnosti ich aplikácie (doc. Ing. Juraj Janák, PhD.).
- Bc. FURTKEVIČOVÁ, Ľ.: Tvorba softvérového nástroja na modelovanie náchylnosti územia na zosúvanie v prostredí open source GIS (Ing. Renata Ďuračiová, PhD.).

- Bc. HARNOŠOVÁ, V.: Modelovanie dátových tokov a procesov v doméne kultúrneho dedičstva (Ing. Jana Faixová Chalachanová, PhD.).
- Bc. HOREČNÝ, J.: Modelovanie lesných objektov získaných metódami laserového skenovania z pohľadu vplyvu vybraných parametrov digitálneho modelu reliéfu (Ing. Jana Faixová Chalachanová, PhD.).
- Bc. HURAJOVÁ, M.: Modelovanie kovariančnej funkcie gradiometrických meraní z družicovej misie GOCE (Ing. Branislav Hábel, PhD.).
- Bc. IGONDOVÁ, M.: Integrácia priestorových dát na základe určenia mier podobnosti (Ing. Renata Ďuračiová, PhD.).
- Bc. JURKASOVÁ, K.: Využitie moderných geodetických metód pri mikrogravimetrickom prieskume (Ing. Juraj Papčo, PhD.).
- Bc. KELLNEROVÁ, R.: Zhodnotenie prínosu družicovej misie GOCE (doc. Ing. Juraj Janák, PhD.).
- Bc. LEŠKO, M.: Využitie družicovej misie Sentinel-1 v radarovej interferometrii (Ing. Juraj Papčo, PhD.).
- Bc. MOJŠOVÁ, D.: Optimalizácia skreslenia na ploche územia v jednoduchých kartografických zobrazeniach (doc. RNDr. Margita Vajsábllová, PhD. – KMDG).
- Bc. REICHEL, R.: Využitie dát leteckého laserového skenovania na mapovanie lesných porastov (Ing. Robert Fencík, PhD.).
- Bc. SERES, C.: Návrh a tvorba webovej mapovej aplikácie so zameraním na navigáciu vo vnútorných priestoroch (Ing. Renata Ďuračiová, PhD.).
- Bc. SUĽOVÁ, A.: Integrácia heterogénnych dátových zdrojov pri tvorbe environmentálnej databázy (Ing. Jana Faixová Chalachanová, PhD.).

Poznámka: V zátvorke sú uvedení vedúci diplomových prác.

*prof. Ing. Alojz Kopáčik, PhD.,
Katedra geodézie
Stavebnej fakulty STU v Bratislave,
doc. Ing. Juraj Janák, PhD.,
Katedra geodetických základov
Stavebnej fakulty STU v Bratislave*

Zoznam diplomových prác obhájených absolventmi odboru geodézia a kartografia fakulty BERG TU v Košiciach v roku 2016

Ústav geodézie, kartografie a geografických informačných systémov

- BAJČÍČAK, M.: Geodetické činnosti pri výstavbe mostného objektu SO 207-00 – Most nad R2 na preložke cesty III/050038 v km 5,337 Ruskovce – Opatovce (Ing. Ľudovít Kovanič, PhD.).
- BELICZOVÁ, J.: Fotogrametrické zameranie kameňolomu Klatov využitím UAV (doc. Ing. Peter Blišťan, PhD.).
- BURINOVÁ, J.: Dokumentácia skutočného stavu nosnej konštrukcie strechy Zimného štadióna v Prešove (Ing. Ľudovít Kovanič, PhD.).
- ČIŽNÁR, P.: Predrealizačné a porealizačné zameranie vodovodu a kanalizácie v obci Omšenie (doc. Ing. Peter Blišťan, PhD.).
- DONOVÁL, O.: Geodetické zameranie budovy národnej kultúrnej pamiatky v areáli Solivaru v Prešove (doc. Ing. Katarína Pukanská, PhD.).
- DŽALAJOVÁ, J.: Výškové monitorovanie koruny hrádze na vodnom diele Bukovec (prof. Dr. Ing. Janka Sabová).
- FERENC, R.: Výškové zameranie skutočného stavu rozostavanej budovy TECHNICAL v Košiciach (Ing. Štefan Rákay, PhD.).
- GEFFERT, M.: Porealizačné zameranie kanalizácie a kanalizačných prípojkov v obci Nová Ľubovňa (Ing. Viera Hurčíková, PhD.).
- HARČÁROVÁ, L.: Určenie polohových parametrov vytyčovacej siete stavby Diaľnica D1, Prešov – Budimír v km 588,545 – 607,888 a privádzač Prešov – III/068010 v úseku 2,600km, zvýšenie bezpečnosti dopravy na diaľniciach a rýchlostných cestách (Ing. Ľudovít Kovanič, PhD.).

- HERETIK, M.: Geometrický plán ako technický podklad k územnému konaniu s nasledným určením vlastníckych vzťahov k nehnuteľnostiam (doc. Ing. Silvia Gašincová, PhD.).
- HUTKOVÁ, A.: Vybrané geodetické práce počas výstavby kruhového objazdu (doc. Ing. Slavomír Labant, PhD.).
- IMRICHOVÁ, I.: Geometrický plán na oddelenie a určenie vlastníckych práv k nehnuteľnosti p. č. 670/1-2, 671/1-3, 656/3-15 (doc. Ing. Slavomír Labant, PhD.).
- IVANČINOVÁ, Z.: Vyhodenie geometrického plánu a porealizačné zameranie komplexu rodinných domov v k. ú. Bardejov (prof. Dr. Ing. Janka Sabová).
- IVANOVÁ, N.: Geodetické zameranie lomu a výpočet objemu pre účel rekultivácie (Ing. Vladislava Zelizňaková, PhD.).
- JURČIŠIN, M.: Geodetická dokumentácia pre návrh a vytýčenie prepojovacieho vodovodu medzi vodným zdrojom a zásobníkom vody pri Lemešanoch (Ing. Soňa Molčíková, PhD.).
- KASPEROVÁ, M.: Sledovanie deformácií primárneho ostenia a ich interpretácia (prof. Dr. Ing. Janka Sabová).
- KLUČÁROVÁ, D.: Porovnanie skutočného stavu časti stavebného objektu s projektovou dokumentáciou (doc. Ing. Juraj Gašinec, PhD.).
- KOLEŇ, J.: Deformačné monitorovanie vodnej elektrárne Veľká Domaša (prof. Dr. Ing. Janka Sabová).
- KOMINKOVÁ, P.: Určenie výškových parametrov vytyčovacej siete stavby Diaľnica D1, Prešov – Budimír v km 588,545 – 607,888 a privádzač Prešov – III/068010 v úseku 2,600km, zvýšenie bezpečnosti dopravy na diaľniciach a rýchlostných cestách (Ing. Ľudovít Kovanič, PhD.).
- KOSTURSKÁ, E.: Vyhodenie geometrického plánu na určenie vlastníckych práv k nehnuteľnostiam registra C-KN (doc. Ing. Silvia Gašincová, PhD.).
- LEŠKO, L.: Geodetické činnosti pri rekonštrukcii mostného objektu (Ing. Vladislava Zelizňaková, PhD.).
- LÍŠIVKOVÁ, M.: Fotogrametrické zameranie technickej pamiatky Karlovej huty vo Vlachove (Ing. Karol Bartoš, PhD.).
- NAGY, M.: Automatizovaný spôsob tvorby máp (Ing. Michal Baran, PhD.).
- NECHUTA, M.: Geodetické zameranie rovinnosti dráhy a profilov medzi regálmi v centrálnom sklade (doc. Ing. Slavomír Labant, PhD.).
- PETRÍKOVÁ, I.: Výpočet objemu vyťaženého vápenca a vizualizácia aktuálneho stavu v lome Kurtová skala (doc. Ing. Slavomír Labant, PhD.).
- REBJÁKOVÁ, J.: Fotogrametrické zameranie trupu kajutovej plachetnice a vytvorenie jej priestorového modelu (doc. Ing. Katarína Pukanská, PhD.).
- RIDZIKOVÁ, B.: Určenie geometrických parametrov žeriavovej dráhy (Ing. Vladislava Zelizňaková, PhD.).
- RUSNÁKOVÁ, B.: Geodetické práce vykonávané počas realizácie protipovodňových opatrení na vodnom toku (Ing. Michal Baran, PhD.).
- SMREKOVÁ, M.: Geodetické zameranie trupov kajutových plachetníc laserovým skenovaním (doc. Ing. Katarína Pukanská, PhD.).
- STAŇO, R.: Zameranie skládok materiálu, určenie ich kubatúr a vytýčenie železničnej trate na železničnej stanici v Čiernej nad Tisou (prof. Dr. Ing. Janka Sabová).
- STERANKOVÁ, E.: Zameranie a vytvorenie priestorového modelu národnej kultúrnej pamiatky v areáli Solivaru terestrickým laserovým skenovaním (doc. Ing. Katarína Pukanská, PhD.).
- ŠTEFANEČ, J.: Zameranie objektu Varňa – výrobná soli patriaceho národnej kultúrnej pamiatke Solivar pri Prešove fotogrametrickými metódami (Ing. Karol Bartoš, PhD.).
- ŠTETIAR, V.: Fotogrametrické zameranie a vytvorenie 3D modelu tvaru trupu kajutovej plachetnice (doc. Ing. Katarína Pukanská, PhD.).
- ŠTICA, J.: Geodetické zameranie a vyhotovenie 3D modelu mostného objektu Ťahanovský most (doc. Ing. Peter Blišťan, PhD.).
- ŠUSTEK, P.: Vyhodenie geodetických protokolov počas výstavby rýchlostnej cesty R2 Pstruša – Kriváň (doc. Ing. Slavomír Labant, PhD.).
- ŠVÁBIKOVÁ, M.: Fotogrametrická dokumentácia umelecko-historických objektov hutníckej zbierky Slovenského technického múzea (Ing. Karol Bartoš, PhD.).
- TAKÁCS, P.: Vybrané činnosti geodeta pri výstavbe výrobnéj haly (Ing. Jana Palková, PhD.).
- VALL, M.: Fotogrametrická rekonštrukcia tvaru trupu kajutovej plachetnice (Ing. Karol Bartoš, PhD.).

VARGA, G.: Fotogrametrická dokumentácia objektu Gápel patriaceho do národnej kultúrnej pamiatky Solivar pri Prešove (Ing. Karol Bartoš, PhD.).

Poznámka: V zátvorke sú uvedení vedúci diplomových prác.

Doc. Ing. Peter Blišťan, PhD.,
Ústav geodézie, kartografie a geografických
informačných systémov Fakulty BERG TU v Košiciach

OSOBNÍ ZPRÁVY

Neuvěřitelná sedmdesátka Ing. Jaroslava Šimka

Výkumný pracovník a bývalý vedoucí útvaru geodézie a geodynamiky VÚGTK, v. v. i., se narodil 15. 11. 1946 v Brně. V letech 1963–1968 vystudoval obor geodézie a kartografie na Fakultě stavební ČVUT v Praze. Kromě toho absolvoval studium jazyků na Univerzitě 17. listopadu a v letech 1973–1976 postgraduální studium geofyziky na matematicko-fyzikální fakultě University Karlovy. V resortu ČÚŽK působí od ukončení studia na ČVUT v roce 1968, pracovníkem VÚGTK je od roku 1972. V roce 1988 byl jmenován vedoucím oddělení geodetických základů a geodetické observatoře Pecný a tuto činnost vykonával až do roku 2009. Během tohoto období se observatoř stala významným experimentálním vědeckým pracovištěm a součástí mezinárodních vědeckých služeb. Observatoř byla vybavena zařízením pro astrometrická, gravimetrická a GNSS pozorování, slapovou laboratoří, termokomorou a je uzpůsobena také pro testování geodetických přístrojů, gravimetrů a techniky GNSS. V okolí observatoře je vybudováno testovací geodetické bodové pole a testovací základna GNSS. Observatoř je referenční stanicí GNSS ČR, na jejím území se nachází jeden ze základních výškových bodů ČR, absolutní tíhový bod, je srovnávacím astronomickým bodem československé astronomicko-geodetické sítě a také stanicí nového evropského referenčního rámce GPS – EUREF.

Ing. Šimek se zaměřil zejména na určování charakteristik detailního tíhového pole a jejich aplikace v geodézii, na zpracování rozsáhlých geodetických sítí a využití metod kosmické geodézie při budování geodetických sítí. Je autorem téměř stovky výkumných zpráv a původních publikací věnovaných této tématice. Jako řešitel grantových projektů GA ČR, MŠMT a EU získal široký rozhled v oboru. Vynikající jazykové znalosti využívá na mnoha domácích i mezinárodních seminářích a konferencích. Podílel se na druhém souborném vyrovnaní Jednotné astronomicko-geodetické sítě a na budování kontinentální sítě kosmické triangulace. Zastává či zastával řadu funkcí v mezinárodních organizacích, jako zástupce ČR v rámci Středoevropské iniciativy v sekci C-geodézie (mj. také mezinárodní koordinátor projektu C1- spojení geodetických sítí, zástupce ČR v geodynamickém projektu CERGOP2 a vedoucí studijní skupiny pro přesné určování výšek geodynamických stanic), byl zástupcem ČR v mezinárodním gravimetrickém projektu UNIGRACE. V letech 2002–2008 byl tajemníkem expertní skupiny pro geodézii EuroGeographics, v letech 1998–2008 členem technické pracovní skupiny Subkomise EUREF Mezinárodní asociace geodézie a v současné době je členem pracovní skupiny pro Evropskou kombinovanou geodetickou síť (ECGN) a řídicího výboru mezinárodní iniciativy EUPOS.

Ing. Jaroslavu Šimkovi při tomto významném životním jubileu děkujeme za odvedenou vědecko-výkumnou práci a přejeme mu do dalších let pevné zdraví, životní pohodu, štěstí a spokojenost.

GEODETIČKÝ A KARTOGRAFIČKÝ OBZOR
recenzovaný odborný a vědecký časopis
Českého úřadu zeměměřického a katastrálního
a Úřadu geodézie, kartografie a katastra Slovenskej republiky

Redakce:

Ing. František Beneš, CSc. – vedoucí redaktor
Zeměměřický úřad, Pod sídlištěm 1800/9, 182 11 Praha 8
tel.: 00420 284 041 415

Ing. Darina Keblůšková – zástupce vedoucího redaktora
Úřad geodézie, kartografie a katastra Slovenskej republiky,
Chlumeckého 2, P.O. Box 57, 820 12 Bratislava 212
tel.: 00421 220 816 053

Petr Mach – technický redaktor
Zeměměřický úřad, Pod sídlištěm 1800/9, 182 11 Praha 8
tel.: 00420 284 041 656

e-mail redakce: gako@egako.eu

Redakční rada:

Ing. Katarína Leitmannová (předsedkyně)
Úřad geodézie, kartografie a katastra Slovenskej republiky

Ing. Karel Raděj, CSc. (místopředseda)
Výzkumný ústav geodetický, topografický a kartografický, v. v. i.

Ing. Svatava Dokoupilová
Český úřad zeměměřický a katastrální

doc. Ing. Pavel Hánek, CSc.
Fakulta stavební Českého vysokého učení technického v Praze

Ing. Michal Leitman
Úřad geodézie, kartografie a katastra Slovenskej republiky

Ing. Andrej Vašek
Bratislava

Vydavatelé:

Český úřad zeměměřický a katastrální, Pod sídlištěm 1800/9, 182 11 Praha 8
Úřad geodézie, kartografie a katastra Slovenskej republiky, Chlumeckého 2, P. O. Box 57, 820 12 Bratislava 212

Inzerce:

e-mail: gako@egako.eu, tel.: 00420 284 041 656 (P. Mach)

Sazba:

Petr Mach

Vychází dvanáctkrát ročně, zdarma.

Toto číslo vyšlo v listopadu 2016, do sazby v říjnu 2016.
Otisk povolen jen s udáním pramene a zachováním autorských práv.

ISSN 1805-7446

<http://www.egako.eu>
<http://archivnimapy.cuzk.cz>
<http://www.geobibline.cz/cs>

Český úřad zeměměřický a katastrální

Úrad geodézie, kartografie a katastra Slovenskej republiky